

BIBLIJA

PEDESET I DRUGI TJEDAN ČITANJA

STUDENI - PROSINAC 2017.	STARI ZAVJET	NOVI ZAVJET
258. dan čitanja, ponedjeljak, 27. studenoga	Dn 1,1-3,90	2 Iv
259. dan čitanja, utorak, 28. studenoga	Dn 3,91-6,29	3 Iv
260. dan čitanja, srijeda, 29. studenoga	Dn 7,1-11,1	Jd
261. dan čitanja, četvrtak, 30. studenoga	Dn 11,1-14,42	Otk 1,1-2,11
262. dan čitanja, petak, 1. prosinca	Hoš 1-7	Otk 2,12-3,22

52. tjedan,
258. dan čitanja,
ponedjeljak, 27. studenoga 2017.

Dn 1,1-3,902 Iv

Druga Ivanova poslanica

Sve tri poslanice sigurno je pisao isti autor. Po predaji, to je Ivan; jamačno, jedini u to vrijeme živi apostol. Naslov »starješina« (prezbiter), koji on sebi uzima, dobro je izabran, jer je najvjerojatnije on i stvarno bio najstariji član u efeškoj Crkvi. »Gospođa« je vjerojatno jedna mjesna Crkva, a ne neka osoba, »djeca« bi, dosljedno tomu, bili članovi te Crkve, a »sestra« sama Ivanova Crkva. Tema je, opet, ona Ivanu omiljela: Isusova zapovijed da se njegovi sljedbenici međusobno ljube. Ljubiti druge kao što je Isus ljubio nas, znači izvršavati sve Božje zapovijedi. Ljubav koja bi kršila Božje zapovijedi - temelj svih ljudskih odnosa - ne bi bila ljubav. Isusova je ljubav širokogrudna, a ne sebeljubna.

Za kršćanina su ljubav i istina jedno. On se drži onoga što je Isus učio. Samo lažni učitelji to zbacuju ili mijenjaju. Ivan ovdje pobija istu herezu kao i u prvoj poslanici. Već su od početka navjestitelji evanđelja i putujući učitelji bili redovito uvijek odgovorni jednom od apostola. A sada je došlo vrijeme za još veću strogost. Nastupilo je vrijeme da se uskrati gostoprimstvo onima koji uče nešto što se protivi osnovnoj istini u vezi s Isusom Kristom. Ta je mjera bila nužna da bi Crkva mogla preživjeti.

Daniel

DANIEL NA KRALJEVSKOM DVORU U BABILONU DANIEL TUMAČI NABUKODONAZOROV SAN

DANIEL NA KRALJEVSKOM DVORU U BABILONU

1 Treće godine kraljevanja Jojakima, kralja Judeje, dođe Nabukodonozor, kralj Babilona, na Jeruzalem te ga opsjede. ²Gospodin mu dade u ruke Jojakima, kralja judejskog, i dio predmeta iz Doma Božjega; on ih dopremi u zemlju Šinear i pohrani predmete u riznici svojih bogova.

Danielovo obrazovanje

³Kralj naredi Ašfenazu, starješini svojih dvorjanika, da dovede od Izraelaca nekoliko dječaka kraljevskoga ili velikaškog roda: ⁴neka budu bez nedostatka, lijepi, vrsni u svakoj mudrosti, dobro poučeni i bistri, prikladni da stoje na kraljevu dvoru; Ašfenaz neka ih nauči pismu i jeziku Kaldejaca. ⁵Kralj im odredi dnevni obrok od kraljevskih jela i od vina sa svoga stola. Neka se odgajaju tri godine, a poslije toga imali bi stajati pred kraljem. ⁶Među njima bijahu Judejci: Daniel, Hananija, Mišael i Azarja. ⁷Dvorjanički starješina nadjene im imena: Daniel će se zvati Baltazar, Hananija Šadrak, Mišael Mešak, Azarja Abed Nego.

Danielova vjernost Zakonu

⁸Daniel je u srcu odlučio da se neće okaljati kraljevim jelima i vinom s njegova stola, pa zamoli dvorjaničkog starješinu da ga poštedi te se ne okalja. ⁹Bog dade Danielu te nađe dobrohotnost i smilovanje u dvorjaničkog starješine. ¹⁰Starješina reče Danielu: "Bojim se svoga gospodara kralja; on vam je odredio jelo i pilo, pa ako vidi da su vam lica mršavija nego u drugih dječaka vaše dobi, ja ću zbog vas biti kriv pred kraljem." ¹¹Tada reče Daniel čuvaru koga bijaše dvorjanički starješina odredio Danielu, Hananiji, Mišaelu i Azarji: ¹²"Molim te, pokušaj sa svojim slugama deset dana: neka nam se daje povrće za jelo i voda za pilo. ¹³Vidjet ćeš onda kakvi ćemo biti mi a kakvi dječaci koji jedu od kraljevih jela, pa učini sa svojim slugama po onome što budeš vidio." ¹⁴On pristade i stavi ih na kušnju deset dana. ¹⁵A nakon deset dana oni bijahu ljepši i ugojeniji nego svi dječaci koji jeđahu od kraljevih jela. ¹⁶Od tada čuvar dokinu njihova jela i obrok vina što su imali piti te im davaše povrća.

U kraljevskoj službi

¹⁷Ovoj četvorici dječaka dade Bog znanje i razumijevanje svih knjiga i mudrosti. Daniel razumijevaše viđenja i sne. ¹⁸Pošto se navršilo vrijeme određeno od kralja da mu ih dovedu, dvorjanički starješina uvede ih pred Nabukodonozora. ¹⁹Kralj razgovaraše s njima i među svima ne nađe se nijedan kao Daniel, Hananija, Mišael i Azarja. I tako oni ostadoše pred kraljem. ²⁰I u svemu mudrom i umnom o čemu ih ispitivaše kralj nađe da su deset puta vrsniji od svih čarobnika i gatalaca što ih bijaše u svem njegovu kraljevstvu. ²¹Daniel ostade ondje do prve godine kralja Kira.

DANIEL TUMAČI NABUKODONAZOROV SAN

Mudraci ne mogu protumačiti sna

2 Druge godine Nabukodonozorova kraljevanja usni Nabukodonozor sanje: njegov se duh zbog toga uznemiri, a san ga ostavi. ²Kralj naredi da se pozovu čarobnici i gataoci, zaklinjači i zvjezdari da protumače kralju njegove sanje. ³Dođoše dakle te stadoše pred kralja. Kralj im reče: "Usnih jednu sanju i moj se duh uznemiri od želje da razumijem sanju." ⁴Kaldejci odgovoriše kralju (aramejski):

"O kralju, živ bio dovijeka! Pripovjedi svoju sanju slugama svojim, a mi ćemo ti otkriti njezino značenje." ⁵Kralj odgovori i reče zvjezdarima: "Moja je odluka neopoziva: ako mi ne kažete što sam snio i što san znači, bit ćete rastrgani u komade, a vaše će kuće postati smetišta. ⁶No ako mi otkrijete moju sanju i njezino značenje, dobit ćete od mene darove i poklone i velike časti. Otkrijte mi dakle što sam snio i što san znači." ⁷Oni opet odgovoriše: "Neka kralj rekne svoju sanju slugama svojim, a mi ćemo mu otkriti njezino značenje." ⁸A kralj: "Dobro ja znam da želite dobiti na vremenu jer znate da je moja odluka neopoziva. ⁹Ako mi ne kažete što sam snio, znači da me namjeravate obmanjivati varavim riječima i izmišljotinama dok nekako ne prođe vrijeme. Stoga, recite mi moj san, pa ću znati da li mi možete kazati i njegovo značenje!"

¹⁰Zvjezdari odgovoriše pred kraljem: "Nema na svijetu čovjeka koji bi takvo što mogao otkriti

Daniel

DANIEL TUMAČI NABUKODONAZOROV SAN

kralju. I stoga nijedan kralj, ma kako velik i moćan, takvo što ne traži od čarobnika, gataoca ili zvjezdara. ¹¹Što tražiš, kralju, teško je, i nema ga tko bi to mogao otkriti kralju osim bogova, koji ne borave među smrtnicima."

¹²Tada se kralj silno razgnjevi i razbjesni te naredi da se pogube svi mudraci babilonski. ¹³Pošto je objavljena naredba da se ubiju mudraci, potražiše i Daniela i njegove drugove da ih pogube. ¹⁴No Daniel se mudrim i umnim riječima obrati na Arjoka, zapovjednika kraljevskih straža, koji bijaše izišao da pogubi mudrace babilonske. ¹⁵On reče Arjoku, zapovjedniku kraljevu: "Zašto je kralj izdao tako strogu naredbu?" Arjok pripovjedi Danielu, ¹⁶a Daniel otiđe kralju i zamoli da mu dade vremena te će kralju otkriti što san znači.

Danielu objavljen san

¹⁷Daniel uđe u svoju kuću te sve kaza Hananiji, Mišaelu i Azarji, svojim drugovima, ¹⁸da mole milosrđe u Boga Nebeskoga radi te tajne, da Daniel i njegovi drugovi ne poginu s drugim mudracima babilonskim. ¹⁹I objavi se tajna Danielu u noćnom viđenju. A Daniel blagoslovi Boga Nebeskoga. ²⁰Daniel prihvati riječ i reče:

"Bilo ime Božje blagoslovljeno
odvijeka do vijeka,
njegova je mudrost i sila.

²¹On mijenja doba i vremena,
ruši i postavlja kraljeve,
daje mudrost mudrima
a znanje pronicavima.

²²On otkriva dubine i tajne,
zna što je u tminama
i svjetlost prebiva u njega.

²³Tebe, o Bože otaca mojih,
slavim i hvalim
što si mi dao mudrost i jakost!
Evo, objavio si mi ono što smo te molili,
objavio si nam što kralj traži."

Daniel saopćuje san kralju

²⁴Daniel ode k Arjoku, kome bijaše kralj naredio da smakne mudrace babilonske. Uđe i reče mu: "Ne ubijaj mudraca babilonskih! Odvedi me kralju, pa ću mu otkriti što san znači." ²⁵Arjok žurno odvede Daniela kralju i reče: "Našao sam među izgnanicima judejskim

čovjeka koji će kralju kazati što san znači." ²⁶Kralj reče Danielu (koji se zvaše Baltazar): "Jesi li kadar kazati mi san koji sam usnio i što znači?"

²⁷Daniel odgovori pred kraljem: "Tajnu koju istražuje kralj ne mogahu kralju otkriti mudraci, čarobnici, gataoci i zaklinjači; ²⁸ali ima na nebu Bog koji objavljuje tajne i on je saopćio kralju Nabukodonozoru ono što će biti na svršetku dana. Evo tvoje sanje i onoga što ti se prividjelo na postelji:

²⁹O kralju, na tvojoj ti postelji dođoše misli o tome što će se dogoditi kasnije, a Otkrivaatelj tajna saopćio ti je ono što će biti. ³⁰Iako nemam mudrosti više nego ostali smrtnici, ta mi je tajna objavljena samo zato da njezino značenje saopćim kralju i da upoznaš misli svoga srca.

³¹Ti si, o kralju, imao viđenje: gle, kip, golem kip, vrlo blistav, stajaše pred tobom, strašan za oči. ³²Tome kipu glava bijaše od čistog zlata, prsa i ruke od srebra, truh i bedra od mjedi, ³³gnjati od željeza, a stopala dijelom od željeza, dijelom od gline. ³⁴Ti si promatrao: iznenada se odvali kamen a da ga ne dodirnu ruka, pa udari u kip, u stopala od željeza i gline te ih razbi. ³⁵Tada se smrvi najednom željezo i glina, mjed, srebro i zlato, i sve postade kao pljeva na gumnu ljeti i vjetar sve odnese bez traga. A kamen koji bijaše u kip udario postade veliko brdo te napuni svu zemlju. ³⁶To bijaše sanja; a njezino ćemo značenje reći pred kraljem."

Tumačenje sna

³⁷"Ti, o kralju, kralju kraljeva, komu Bog Nebeski dade kraljevstvo, silu moć i slavu - ³⁸i u čije je ruke stavio, gdje god se našli, sinove ljudske, životinje poljske, ptice nebeske i postavio te gospodarom nad svim time - ti si glava od zlata. ³⁹Poslije tebe ustat će drugo kraljevstvo, slabije od tvoga, pa treće, od mjedi, koje će gospodariti svom zemljom. ⁴⁰A četvrto kraljevstvo bit će tvrdo poput željeza, poput željeza koje sve satire i mrviti; kao željezo koje razbija, skršit će i razbit sva ona kraljevstva. ⁴¹Stopala koja si vidio, dijelom glina a dijelom željezo, jesu podijeljeno kraljevstvo; imat će nešto od čvrstoće željeza prema onome što si vidio željezo izmiješano s glinom. ⁴²Prsti stopala, dijelom željezo a dijelom glina: kraljevstvo će biti dijelom čvrsto a dijelom krhko.

Daniel

DANIEL TUMAČI NABUKODONAZOROV SAN

⁴³A što si vidio željezo izmiješano s glinom: oni će se miješati ljudskim sjemenom, ali se neće držati zajedno, kao što se ni željezo ne da pomiješati s glinom. ⁴⁴U vrijeme ovih kraljeva Bog Nebeski podići će kraljevstvo koje neće nikada propasti i neće prijeći na neki drugi narod. Ono će razbiti i uništiti sva ona kraljevstva, a samo će stajati do vijeka - ⁴⁵kao što si vidio da se kamen s brijega odvalio a da ga ne dodirnu ruka te smrvio željezo, mjed, glinu, srebro i zlato. Veliki je Bog saopćio kralju što se ima dogoditi. Sanja je istinita, a tumačenje joj pouzdano."

Nabukodonozor slavi Boga

⁴⁶Nato kralj Nabukodonozor pade ničice i pokloni se pred Danielom. Naredi da mu prinesu dar i kad. ⁴⁷I reče kralj Danielu: "Zaista, vaš je bog Bog nad bogovima i gospodar nad kraljevima, Otkrivaatelj tajna, kad si mogao otkriti ovu tajnu." ⁴⁸Kralj uzvisi Daniela i dariva ga mnogim blistavim darovima. Postavi ga upraviteljem sve pokrajine babilonske i starješinom svih mudraca babilonskih. ⁴⁹Daniel zamoli kralja da odredi za upravitelje pokrajine babilonske Šadraka, Mešaka i Abed Nega, a Daniel ostade na kraljevu dvoru.

IZBAVLJENJE TROJICE DANIELOVIH DRUGOVA IZ UŽARENE PEĆI

Postavljanje zlatnoga kipa

3 Kralj Nabukodonozor odredi da se načini zlatni kip, visok šezdeset lakata i širok šest, i da ga postave u ravnici Duri, u pokrajini babilonskoj. ²Kralj Nabukodonozor pozva satrape, namjesnike, upravitelje, savjetnike, rizničare, suce i zakonoznance i sve namjesnike pokrajina da dođu na posvetu kipa što ga podiže kralj Nabukodonozor. ³Tada se sakupiše satrapi, namjesnici, upravitelji, savjetnici, rizničari, suci i zakonoznanci i svi namjesnici pokrajinske vlasti na posvetu kipa što ga podiže kralj Nabukodonozor. I stadoše pred kip što podiže Nabukodonozor.

⁴Glasnik proglasi: "O narodi, plemena i jezici, evo što vam se naređuje: ⁵u času kad začujete zvuke roga, frule, citre, sambuke, psaltira, gajda i svakovrsnih drugih glazbala, bacite se na tlo i poklonite se zlatnome kipu što ga podiže kralj

Nabukodonozor! ⁶Tko se ne baci na tlo i ne pokloni, bit će smjesta bačen u peć užarenu." ⁷Zato, čim začuše zvuk roga, frule, citre, sambuke, psaltira, gajda i svakovrsnih drugih glazbala, baciše se na tlo svi narodi, plemena i jezici klanjajući se zlatnome kipu što ga podiže kralj Nabukodonozor.

Tri mladića neće da se pokore

⁸Uto dođoše neki Kaldejci i optužiše Judejce. ⁹Rekoše kralju Nabukodonozoru: "O kralju, živ bio do vijeka! ¹⁰Ti si, kralju, naredio svakom čovjeku koji začuje zvuke roga, frule, citre, sambuke, psaltira, gajda i svakovrsnih drugih glazbala da se baci na tlo i da se pokloni zlatnome kipu; ¹¹a tko se ne baci na tlo i ne pokloni, da bude bačen u peć užarenu. ¹²A evo, ovdje su Judejci koje si postavio za upravitelje pokrajine babilonske: Šadrak, Mešak i Abed Nego. Ti ljudi ne mare za te, o kralju; oni ne štiju tvojih bogova i nisu se poklonili zlatnome kipu što si ga podigao."

¹³Nabukodonozor, bijesan i gnjevan, pozva Šadraka, Mešaka i Abed Nega. Odmah ih dovedoše pred kralja. ¹⁴A Nabukodonozor im reče: "Je li istina, Šadrače, Mešače i Abed Nego, da vi ne štujete mojih bogova i da se ne klanjate zlatnome kipu što ga podigoh? ¹⁵Jeste li voljni, čim začujete zvuk roga, frule, citre, sambuke, psaltira, gajda i svakovrsnih drugih glazbala, baciti se na tlo i pokloniti se kipu što ga načinih? Ako li mu se ne poklonite, bit ćete smjesta bačeni u peć užarenu; i koji je taj bog koji bi vas izbavio iz ruke moje?"

¹⁶Šadrak, Mešak i Abed Nego odgovoriše kralju Nabukodonozoru: "Ne treba da ti odgovorimo na to. ¹⁷Bog naš, kome služimo, može nas izbaviti iz užarene peći i od ruke tvoje, kralju; on će nas i izbaviti. ¹⁸No ako toga i ne učini, znaj, o kralju: mi nećemo služiti tvojemu bogu niti ćemo se pokloniti kipu što si ga podigao."

Danielovi drugovi u užarenoj peći

¹⁹Na te riječi kralj Nabukodonozor uskipje bijesom, a lice mu se iznakazi na Šadraka, Mešaka i Abed Nega. ²⁰On naredi da se peć ugrije sedam puta jače no inače i jakim ljudima iz svoje vojske zapovjedi da svežu Šadraka,

Daniel

DANIEL TUMAČI NABUKODONAZOROV SAN

Mešaka i Abed Nega i bace u peć punu žarkoga ognja. ²¹Svezaše ih, dakle, i u plaštovima, obući i kapama baciše u zažarenu peć. ²²Kako kraljeva zapovijed bijaše žurna a peć preko mjere užarena, plamen ubi ljude koji su bacali Šadraka, Mešaka i Abed Nega. ²³A tri čovjeka - Šadrak, Mešak i Abed Nego - padoše svezani u zažarenu peć.

Azarjina molitva

²⁴I hodahu posred plamena hvaleći Boga, slaveći Gospoda. ²⁵Stavši Azarja otvori usta i pomoli se usred ognja ovako:

²⁶"Blagoslovljen i hvaljen budi, Gospode, Bože otaca naših, i neka ime tvoje bude slavljeno dovijeka!

²⁷Pravedan si u svemu što učini nama, sva su tvoja djela istinita, svi tvoji putovi pravi, svi tvoji sudovi istina.

²⁸Po pravdi si presudio u svemu što si poslao na nas i na sveti grad otaca naših, Jeruzalem: zbog naših si grijeha ovako postupio s nama, u istini i pravednosti.

²⁹Zgriješili smo i počinili bezakonje odmetnuvši se od tebe, sagriješili teško; ne slušasmo naredbe tvoje.

³⁰Nismo ih čuvali i nismo vršili što nam bijaše naređeno za naše dobro.

³¹Sve što si poslao na nas, sve što si nam učinio, pravedno si učinio.

³²Kad si nas predao u ruke bezakonika, dušmana naših, najgorih odmetnika, i kralju nepravednom, najgorem na zemlji,

³³te danas ne smijemo otvoriti usta: sramota i ruglo pokrivaju one koji ti služe i tebi se klanjaju.

³⁴O, ne zapusti nas zauvijek, zbog imena svoga, i ne razvrgni Saveza svoga,

³⁵ne uskrati nam svoje milosrđe zbog Abrahama, miljenika svoga; zbog Izaka, sluge svojega;

³⁶kojima si obećao umnožit' potomstvo kao zvijezde nebeske i kao pijesak na obali morskoj.

³⁷Gospode, postadosmo najmanji među narodima, prezreni po svoj zemlji poradi grijeha svojih.

³⁸Nemamo sada vojvode, proroka, kneza, paljenice, klanice, prinosa, kada, ni mjesta gdje da prinesemo prvence tebi

³⁹i da nađemo milosrđe. No primi nas slomljene duše, duha ponizna!

⁴⁰Kao paljenice ovnova i bikova, kao tisuće pretilih janjaca - takva nek' bude žrtva naša pred tobom danas da nas pomiri s tobom - jer se neće postidjeti oni koji se u te uzdaju.

⁴¹Odsada ćemo svim srcem slijediti tebe, tebe se bojati i tražiti lice tvoje.

⁴²Ne postidi nas, već postupaj s nama po blagosti svojoj, po velikoj ljubavi svojoj!

⁴³Izbavi nas, kao nekoć, čudesima svojim, proslavi ime svoje, Gospode!

⁴⁴Neka se postide oni koji zlo čine slugama tvojim:

neka se postide svoga nasilja i neka im sila skršena bude!

⁴⁵Nek' znaju da si ti jedini Bog i Gospod, slavan po svoj zemlji!"

Anđeo Gospodnji u užarenoj peći

⁴⁶Kraljeve sluge koje ih bijahu bacile u peć neprestano poticahu oganj zemnim uljem, smolom, kučinama i vinjagom, ⁴⁷tako te plamen lizaše četrdeset i devet lakata iznad peći.

⁴⁸Buknuvši, spali Kaldejce koji se nađoše oko peći. ⁴⁹No Anđeo Gospodnji siđe u peć k Azarji i njegovim drugovima; izagna plamen ognja iz peći

⁵⁰te usred peći puhaše kao rosni lahor, a oganj ih ne dodirnu niti im zadade bol ili kakvu neugodnost.

Pjesma triju mladića

⁵¹Tada sva trojica zapjevaše u peći jednim glasom, slaveći i blagoslivljajući Boga:

⁵²"Blagoslovljen budi, Gospodine, Bože otaca naših, hvaljen i uzvisivan dovijeka!

Blagoslovljeno, slavno i sveto ime tvoje, hvaljeno i uzvisivano dovijeka!

Daniel

DANIEL TUMAČI NABUKODONAZOROV SAN

- ⁵³Blagoslovljen budi u Domu svete slave svoje,
hvaljen i slavljjen dovijeka!
- ⁵⁴Blagoslovljen budi na prijestolju
kraljevstva svoga,
hvaljen i uzvisivan dovijeka!
- ⁵⁵Blagoslovljen, ti što istražuješ bezdane
i sjediš nad kerubima,
hvaljen i uzvisivan dovijeka!
- ⁵⁶Blagoslovljen budi na svodu nebeskom,
hvaljen i slavljjen dovijeka!
- ⁵⁷Sva djela Gospodnja,
Blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁵⁸Anđeli Gospodnji, blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁵⁹Nebesa, blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁶⁰Sve vode nad nebesima,
blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁶¹Sve sile Gospodnje,
blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁶²Sunce i mjeseci, blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁶³Zvijezde nebeske, blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁶⁴Sve kiše i rose, blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁶⁵Svi vjetrovi, blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁶⁶Ognju i žare, blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁶⁷Studeni i vrućino, blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁶⁸Rose i mrazovi, blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁶⁹Lede i studeni, blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁷⁰Tuče i snjezi, blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁷¹Noći i dani, blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁷²Svjetlo i tmino, blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁷³Munje i oblaci, blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁷⁴Zemlja neka blagoslivlje Gospoda:
neka ga hvali i uzvisuje dovijeka!
- ⁷⁵Bregovi i brežuljci, blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁷⁶Sve raslinstvo na zemlji,
Blagoslivljaj Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁷⁷Izvori, blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁷⁸Mora i rijeke, blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁷⁹Kitovi i sve što se miče u vodama,
blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁸⁰Ptice nebeske, blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁸¹Sve divlje i pitome životinje,
blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁸²Sinovi ljudski, blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁸³Izraele, blagoslivljaj Gospoda:
hvali i uzvisuj ga dovijeka!
- ⁸⁴Svećenici Gospodnji,
blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁸⁵Sluge Gospodnje, blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁸⁶Dusi i duše pravednih,
blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁸⁷Sveti i ponizni srcem,
blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
- ⁸⁸Hananijo, Azarjo, Mišaele,
blagoslivljajte Gospoda:
hvalite i uzvisujte ga dovijeka!
Jer on nas je spasio od Podzemlja,
on nas je istrgao iz ruke smrti,
on nas je izbavio iz peći užarene,
on nas je izbavio iz plamena.
- ⁸⁹Slavite Gospoda jer je dobar,
jer je vječna ljubav njegova!
- ⁹⁰Svi štovatelji Gospodnji,
blagoslivljajte Boga nad bogovima,
hvalite i zahvaljujte,
jer vječna je ljubav njegova!"

Druga Ivanova poslanica

Pozdrav

1 Starješina izabranoj Gospođi i djeci njezinoj koju ja ljubim u Istini – a ne samo ja nego i svi koji upознаše Istinu – ²radi Istine koja ostaje u nama i bit će s nama dovijeka.

³Bila s nama milost, milosrđe i mir od Boga Oca i od Sina Očeva Isusa Krista u istini i ljubavi!

Zapovijed ljubavi

⁴Obradovah se veoma što sam među tvojom djecom našao takve koji hode u istini, kao što primismo zapovijed od Oca.

⁵I sada te molim, Gospođo, ne kao da ti novu zapovijed pišem, nego onu koju smo imali od početka: da ljubimo jedni druge.

⁶A ovo je ta ljubav: da živimo po zapovijedima njegovim. To je zapovijed, kao što čuste od početka, da u njoj živite.

Antikristi

⁷Jer iziđoše na svijet mnogi zavodnici koji ne ispovijedaju Isusa Krista koji dolazi u tijelu. To je zavodnik i Antikrist. ⁸Čuvajte se da ne izgubite što ste stekli, nego da primite potpunu plaću. ⁹Tko god pretjera i ne ostane u nauku Kristovu, nema Boga. Tko ostaje u nauku, ima i Oca i Sina. ¹⁰Ako tko dolazi k vama i ne donosi tog nauka, ne primajte ga u kuću i ne pozdravljajte ga. ¹¹Jer tko ga pozdravlja, sudjeluje u njegovim zlim djelima.

Zaključak

¹²Mnogo bih vam imao pisati, ali ne htjedoh na papiru i crnilom, nego se nadam da ću doći k vama i iz usta u usta govoriti da radost vaša bude potpuna.

¹³Pozdravljaju te djeca tvoje izabrane sestre.

Daniel

Daniel je bio Židov koji je živio u izgnanstvu na dvoru u Babilonu. Onamo je odveden kao dječak, nekoliko godina prije Ezekiela i prve glavne skupine izgnanika. Pripadao je plemićkoj (možda i kraljevskoj) obitelji i bio je posebno nadaren i oštrouman.

Daniel je, zapravo, bio državni službenik više nego prorok, ali njegova knjiga s pravom spada u proročke zapise.

Danielova knjiga ima dva dijela.

Prvi dio, od prvog do šestog poglavlja, u kronološkom redu iznose iskustva Daniela i njegovih prijatelja iz vladine službe od 617. do 538. g. pr. Kr.

Drugi dio, koji od sedmog do dvanaestog poglavlja, napisao je u prvom licu sam Daniel kao zapisivač i opisuje viđenja, koja mu je Bog dao i razgovore s anđelima koje je imao od oko 556. do oko 533. g. pr. Kr.

Knjiga je napisana na dva jezika: 2,4 - 7,28 pisano je na aramejskom, međunarodnom jeziku; ostatak teksta pisan je na hebrejskom.

Na samom početku Izraelove povijesti Bog je imao svoga čovjeka - Josipa - na egipatskome dvoru. Sada, u novoj kritičnoj situaciji, Bog je postavio Daniela na utjecajni položaj u političkom središtu Babilonskoga carstva, za svega trajanja izgnanstva.

Da bi razjasnili mnogobrojne povijesne činjenice u Danielu, mnogi misle da je knjigu kakvu danas posjedujemo napisao u 2. stoljeću pr. Kr. neki nepoznat autor, koji se poslužio Danielovim imenom da bi svome djelu osigurao veći ugled. Danielova je knjiga prihvaćena kao Sveto pismo upravo u to vrijeme, a židovske su vlasti bile vrlo oprezne pri službenom prihvaćanju pojedinih spisa. I tako, ili te vlasti nisu imale nikakva prigovora pravom autoru, koji je prisvojio ime proroka iz 6. st., ili su bile i same zavedene od nekog svog suvremenika.

Za katolike i pravoslavne, Danielova knjiga ima 14 poglavlja, dok protestanti i Židovi priznaju samo prvih 12 poglavlja. Uz to, ne priznaju ni Azarjevu molitvu iz sredine 3. poglavlja. Židovi su uključili njegovu knjigu uključili u Spise, a ne u Proroke.

52. tjedan,
259. dan čitanja, utorak, 28. studenoga
2017.

Dn 3,24-4,34
3 Iv

Treća Ivanova poslanica

Riječ je o osobnom pisamcu upućenom nekom Gaju. Budući da je to ime vrlo uobičajeno, nemamo nikakve mogućnosti da toga čovjeka identificiramo s nekim drugim Gajem, spomenutim u Novom zavjetu.

Po predaji bio bi jedan od vođa Crkve u Pergamu. Znamo da on »hoda u istini«: njegove riječi, njegova djela i njegov način življenja jasno se razlikuju od života i ponašanja jednoga drugog mjesnog vođe, Diotrefa. Gaj, cjelovit čovjek, čini sve što može da pomogne drugim kršćanima, posebno navjestiteljima evanđelja i putujućim učiteljima, kojima su potrebni gostoprimstvo i podrška mjesne Crkve.

Diotref, međutim, ozloglašuje i samoga Ivana i priječi da se čita njegova poslanica; a povrh toga, on se nepopustljivo drži svoga položaja i protivnik je misionarskom radu. Izgleda da je Crkva uvijek imala svojih malih tirana, poput Diotrefa, koji se smatraju nenadomjestivima.

Treća osoba koja se spominje jest Demetrij; on je, možda, bio Ivanov glasonoša (tada još nije bilo poštanske službe!). Život toga čovjeka govori sam za sebe. On zaslužuje veliko priznanje i apostol mu ga odaje.

Daniel

DANIEL TUMAČI NABUKODONAZOROV SAN NABUKODONAZOR PONIŽEN I IZLIJEČEN

Nabukodonozor priznaje Boga

⁹¹Tada se kralj Nabukodonozor zaprepasti i brzo ustade. Zapita svoje savjetnike: "Nismo li bacili ova tri čovjeka svezana u ogranj?" Oni odgovoriše: "Jesmo, kralju!" ⁹²On reče: "Ali ja vidim četiri čovjeka, odriješeni šecu po vatri i ništa im se zlo ne događa; četvrti je sličan sinu Božjemu."

⁹³Nabukodonozor priđe vratima užarene peći i viknu: "Šadrač, Mešač i Abed Nego, sluge Boga Višnjega, iziđite i dođite ovamo!"

Tada iziđoše iz ognja Šadrak, Mešak i Abed Nego.

⁹⁴Sakupiše se satrapi, starješine, upravitelji i kraljevi savjetnici da vide te ljude: ogranj ne bijaše naučio njihovu tijelu, kosa im na glavi neopaljena, plaševi im neoštećeni, nikakav se zadah ognja ne bijaše uhvatio njih. ⁹⁵Nabukodonozor viknu: "Blagoslovljen bio Bog Šadrakov, Mešakov i Abed Negov, koji je poslao svog anđela i izbavio svoje sluge, one koji se uzdah u njega te se ne pokoriše kraljevoj naredbi, već radije predadoše svoje tijelo ognju negoli da štuju ili se klanjaju drugome osim svome Bogu! ⁹⁶Naređujem dakle: O narodi, plemena i jezici, svatko između vas tko bi pogrdio Boga Šadrakova, Mešakova i Abed Negova neka bude raskomadani, a njegova kuća pretvorena u smetlište, jer nema boga koji bi mogao izbaviti kao ovaj."

⁹⁷Tada kralj uzvisi Šadraka, Mešaka i Abed Nega na visoke položaje u pokrajini babilonskoj.

NABUKODONAZOR PONIŽEN I IZLIJEČEN

Uvod u kraljevo pismo

⁹⁸Nabukodonozor, kralj, svim plemenima, narodima i jezicima po svoj zemlji: Obilovali mirom! ⁹⁹Svidjelo mi se obznani vam znakove i čudesa što ih na meni učini Bog Svevišnji.

¹⁰⁰Znakovi njegovi kako su veliki!

Čudesa njegova kako silna!

Kraljevstvo njegovo - kraljevstvo vječno!

Vlast njegova za sva pokoljenja!

Nabukodonozor pripovijeda svoj san

4 Ja, Nabukodonozor, življah mirmo u svojoj kući i sretno u svojoj palači, ²kad vidjeh

sanju koja me uplašila. Utvare i viđenja što su mi se na mom ležaju vrzla po glavi uznemiriše me. ³I naredih: neka mi pozovu sve mudrace babilonske da mi kažu što sanja znači. ⁴Dođoše gataoci, čarobnici, zvjezdari i tumači znakova: ja im rekoh svoju sanju, a oni mi ne znadoše reći njezino značenje. ⁵Tada dođe preda me Daniel, koji je nazvan Baltazar prema imenu moga boga, i u komu prebiva duh Boga Svetoga. Ja mu pripovjedih svoju sanju:

⁶"Baltazare, starješino gatalaca, znam da u tebi prebiva duh Boga Svetoga i da ti nijedna tajna nije preteška: evo sanje što je imah: daj mi njezino značenje. ⁷Evo viđenja što mi se na postelji vrzlo po glavi:

Pogledam, kad evo jedno stablo
usred zemlje
vrlo veliko.

⁸Stablo poraste, postade snažno,
visina mu doseže nebo,
vidjelo se s krajeva zemlje.

⁹Krošnja mu bijaše lijepa, plodovi obilni;
na njemu je bilo hrane za sve,
u njegovoj sjeni počivaše zvijerje poljsko,
na njegovim se granama gnijezdile
ptice nebeske
i svako se tijelo hranilo od njega.

¹⁰Ja promatrah viđenja
što su mi se na mojoj postelji vrzla po glavi
kad, evo, Stražar, Svetac, silazi s neba,

¹¹silnim glasom viče:
'Posijecite stablo,
okrešite mu grane,
počupajte mu lišće,
pobacajte plodove!
Neka se životinje razbjegnu ispod njega
i ptice s grana njegovih!

¹²U zemlji ostavite panj i korijenje
u gvozdenim i mjedenim okovima,
u travi poljskoj!
Neka ga pere rosa nebeska,
i travu zemaljsku neka dijeli
sa zvijerjem poljskim!

¹³Neka mu se promijeni srce čovječje,
srce životinjsko nek' mu se dade!
Sedam vremena neka prođe nad njim!

¹⁴Tako su presudili Stražari,
tako su odlučili Sveci,
da sve živo pozna

Daniel

NABUKODONAZOR PONIŽEN I IZLIJEČEN

kako Svevišnji ima vlast
nad kraljevstvom ljudskim:

on ga daje kome hoće
i postavlja nad njim najnižega od ljudi!"

¹⁵Ovo je sanja što je vidjeh ja, kralj Nabukodonozor. A ti, Baltazare, reci mi njezino značenje, jer mi nijedan od mudraca moga kraljevstva to ne može reći; ti možeš, jer u tebi je duh Boga Svetoga."

Daniel tumači san

¹⁶Tada se Daniel, nazvan Baltazar, načas smete i prestraši u svojim mislima. Kralj reče: "Baltazare, ne daj se zbuniti ovom sanjom i njezinim značenjem!" Baltazar odgovori: "Gospodaru moj, ova sanja neka bude tvojim dušmanima i njezino značenje tvojim mrziteljima!"

¹⁷Stablo koje si vidio, veliko i snažno, koje seže sve do neba i vidi se po svoj zemlji, ¹⁸krošnje lijepe i plodova obilnih na kojem bijaše hrane za sve i pod kojim počiva zvijerje poljsko, a na njegovim se granama gnijezde ptice nebeske:

¹⁹to si ti, o kralju, koji si velik i moćan, veličina ti se povećala i dosegla do neba, a tvoja vlast do krajeva zemlje. ²⁰A što je vidio kralj kako Stražar, Svetac, silazi s neba te govori: 'Posijecite stablo, raskomadajte ga, no njegov panj i korijenje ostavite u zemlji, u gvozdanim i mjedenim okovima, u travi poljskoj, neka ga pere rosa nebeska i dio neka mu bude sa zvijerjem poljskim dok ne prođe sedam vremena nad njim' - ²¹ovo je značenje, o kralju, odluka Svevišnjega što će se ispuniti na mom gospodaru kralju:

²²Izagnat će te iz društva ljudi
i sa životinjama ćeš poljskim boraviti;
hranit ćeš se travom kao goveda,
tebe će prati rosa nebeska;
sedam će vremena proći nad tobom
dok ne upoznaš
da Svevišnji ima vlast nad
kraljevstvom ljudskim
i da ga daje kome on hoće.

²³A što se reklo 'Ostavite panj i korijenje stabla' - tvoje će se kraljevstvo obnoviti čim spoznaš da Nebesa imaju svu vlast. ²⁴Zato, kralju, neka ti bude mio moj savjet: iskupi svoje grijeh pravednim djelima i svoja bezakonja milosrdem prema siromasima, da bi ti potrajala sreća."

San se ispunja

²⁵Sve se to dogodi kralju Nabukodonozoru. ²⁶Dvanaest mjeseci kasnije, šetajući babilonskim kraljevskim dvorom, ²⁷kralj govoraše: "Nije li to taj veliki Babilon što ga ja sagradih da mi bude kraljevskom prijestolnicom - snagom svoje moći, na slavu svoga veličanstva?"

²⁸Još bijahu te riječi u ustima njegovim kad s neba dođe glas:

"Tebi se objavljuje, kralju Nabukodonozore!

Kraljevstvo ti se oduzelo;

²⁹bit ćeš izagnan iz društva ljudi,
sa životinjama ćeš poljskim boraviti;
hranit ćeš se travom kao goveda,
i sedam će vremena proći nad tobom
dok ne spoznaš
da Svevišnji ima vlast nad
kraljevstvom ljudskim,
i da ga on daje kome hoće."

³⁰I smjesta se riječ izvrši na Nabukodonozoru: bi izagnan iz društva ljudi, jeđaše travu kao goveda, prala ga rosa nebeska; vlasi mu narastoše poput orlova perja, a njegovi nokti kao ptičje pandže.

Nabukodonozor izliječen

³¹Pošto se navršise određeni dani, ja, Nabukodonozor, podigoh oči prema nebu, razum mi se vrati,

tada blagoslovih Svevišnjega
hvaleći i uzvisujući onoga koji živi dovijeka:
njegovu je kraljevstvo - kraljevstvo vječno,
njegova je vlast za sva pokoljenja.

³²Stanovnici zemlje - upravo kao da ih i nema:
po svojoj volji postupa on
s vojskom nebeskom
i sa žiteljima zemaljskim.
Nitko ne može zaustaviti njegovu ruku
ili mu kazati: 'Što to radiš?'

³³U isti čas razum mi se vrati, i na slavu moje kraljevske časti vrati mi se veličanstvo i sjaj; moji me savjetnici i velikaši potražiše, bih uspostavljen u kraljevsku čast i moja veličina još poraste.

³⁴Sada ja, Nabukodonozor,
hvalim, uzvisujem i slavim Kralja nebeskoga,
čija su sva djela istina,
svi putovi pravda
i koji može poniziti one koji hode u oholosti."

Daniel

BALTAZAROVA GOZBA

BALTAZAROVA GOZBA

Oskvrnuće svetog suđa

5 Kralj Baltazar priredi veliku gozbu tisući svojih velikaša; s njima je pio vino. ²Opijen vinom, Baltazar naredi da se donese zlatno i srebrno suđe koje njegov otac Nabukodonozor bijaše oteo iz jeruzalemskog Svetišta, pa da iz njega pije kralj, njegovi velikaši, njegove žene i suložnice. ³Donesoše dakle zlatno i srebrno suđe oteto iz Božjega doma u Jeruzalemu i stadoše piti iz njega kralj i njegovi velikaši, njegove žene i suložnice. ⁴Pili su vino i slavili svoje bogove od zlata i srebra, mjedi i željeza, drva i kamena.

Tajanstvena ruka

⁵Iznenada se pojaviše prsti čovječje ruke koji stadoše pisati, nasuprot velikom svijećnjaku, po okrečenu zidu kraljevskog dvora, i kralj vidje dlan ruke koja pisaše. ⁶Kralj problijedje, misli ga uznemiriše, zglobovi njegovih kukova popustiše i koljena mu stadoše udarati jedno o drugo. ⁷Glasno dozva čarobnike, zvjezdare i gataoce. I reče kralj mudracima babilonskim: "Tko pročita ovo pismo i otkrije mi njegov smisao, bit će obučen u grimiz, oko vrata nosit će zlatan lanac i bit će treći u kraljevstvu." ⁸Pristupe svi mudraci kraljevi, ali ne mogoše pročitati pismo niti mu otkriti značenje. ⁹Kralj se Baltazar zbog toga silno uplaši, problijedje, a njegovi velikaši ostadoše zbunjeni.

Kraljičin savjet

¹⁰Kraljica, čuvši riječi kralja i velikaša, uđe u gozbenu dvoranu i reče: "Kralju, živ bio dovijeka! Neka se tvoje misli ne uznemiruju i tvoje lice neka ne blijedi!" ¹¹Ima u tvome kraljevstvu čovjek u kome prebiva duh Boga Svetoga. Još za vremena tvoga oca nađe se u njemu svjetlo, razum i mudrost slična mudrosti bogova. I zato ga kralj Nabukodonozor, otac tvoj, imenova starješinom čarobnika, gatalaca, zvjezdara i mudraca. ¹²Budući da se u tom Danielu - koga kralj bijaše nazvao Baltazarom - našao duh izvanredan, znanje, bistrina, vještina da tumači sanje, da rješava zagonetke i da razrješuje teškoće, pozovi stoga Daniela i on će ti kazati značenje."

Daniel pred kraljem

¹³Dovedoše Daniela pred kralja, a kralj ga upita: "Jesi li ti Daniel, jedan od izgnanika judejskih koje dovede iz Judeje kralj moj otac?" ¹⁴Čujem da duh Božji prebiva na tebi i da je u tebi svjetlo, razum i mudrost izvanredna. ¹⁵Dovedoše mi mudrace i čarobnike da pročitaju ovo pismo i da mi reknu njegovo značenje, ali oni nisu kadri otkriti mi njegov smisao. ¹⁶A čujem da si ti kadar dati tumačenja i da razrješuješ teškoće. Ako si dakle kadar pročitati ovo pismo i reći mi njegovo značenje, bit ćeš odjeven u grimiz i nosit ćeš zlatan lanac oko vrata i bit ćeš treći u kraljevstvu."

Danielov govor

¹⁷Daniel prihvati riječ i odgovori kralju: "Tvoji darovi neka ti ostanu, i svoje poklone daj drugima! A ja ću pročitati ovo pismo kralju i kazat ću mu njegovo značenje. ¹⁸O kralju, Bog je Svevišnji dao kraljevstvo, veličinu, veličanstvo i slavu Nabukodonozoru, ocu tvome. ¹⁹Zbog veličine koju mu bijaše dao drhtahu od straha pred njim narodi, plemena i jezici: on ubijaše po svojoj volji, ostavljao je na životu koga je htio, uzdizao je koga je htio, ponizivao je koga je htio. ²⁰No kad mu se srce uzdiglo i duh uzobijestio do drskosti, tada bi oboren sa svoga kraljevskog prijestolja i slava mu bijaše oduzeta. ²¹Bi izagnan iz ljudskog društva i srce mu postalo slično životinjskom: prebivao je s divljim magarcima; poput goveda jeđao travu; nebeska je rosa prala njegovo tijelo, dok ne spozna da Svevišnji Bog ima vlast nad kraljevstvom ljudskim i stavlja mu na čelo onoga koga on hoće. ²²No ti, Baltazare, sine njegov, nisi ponizio srce svoje, iako si znao sve ovo: ²³ti si se podigao protiv Gospoda Nebeskoga, dao si da ti donesu suđe iz njegova Doma i pili ste vino iz njega ti, tvoji velikaši, tvoje žene i tvoje suložnice, hvaleći bogove od zlata i srebra, od mjedi i željeza, od drva i kamena, koji ne vide, ne čuju niti razumiju, a nisi dao slavu Bogu koji u svojoj ruci drži dah tvoj i sve tvoje putove. ²⁴I zato on posla ovu ruku koja napisala ovo pismo."

Tumačenje pisma

²⁵"A evo što je napisano: Mene, Mene, Tekel, Parsin. ²⁶A te riječi znače: Mene: izmjerio je Bog

Daniel

BALTAZAROVA GOZBA
DANIEL U LAVSKOJ JAMI

tvoje kraljevstvo i učinio mu kraj; ²⁷Tekel: bio si vagnut na tezulji i nađen si prelagan; ²⁸Parsin: razdijeljeno je tvoje kraljevstvo i predano Medijcima i Perzijancima."

Ispunjenje proročanstva

²⁹Tada Baltazar naredi da Daniela obuku u grimiz, da mu oko vrata objese zlatan lanac i da ga proglase trećim u kraljevstvu.

³⁰Iste te noći kaldejski kralj Baltazar bi ubijen.

6 A Darije Medijac preuze kraljevstvo, star već šezdeset i dvije godine.

DANIEL U LAVSKOJ JAMI

Zavist satrapa

²Svidjelo se Dariju da postavi nad svojim kraljevstvom stotinu i dvadeset satrapa da budu nad svim kraljevstvom. ³Njima na čelo stavi tri pročelnika - Daniel bijaše jedan od njih - kojima će satrapi polagati račun da se ne bi dosađivalo kralju. ⁴Daniel se toliko ističaše svojim izvanrednim duhom iznad pročelnika i satrapa te kralj mišljaše da ga postavi nad svim kraljevstvom.

⁵Tada pročelnici i satrapi stadoše tražiti povod, što god oko državne uprave, zbog čega bi mogli optužiti Daniela; ali ne mogoše na njemu naći ništa takvo, ništa zbog čega bi ga prekorili, jer bijaše vjeran, na njemu ni nemara ni ogrešenja. ⁶Ti ljudi rekoše tada: "Nećemo naći nikakva povoda protiv Daniela, osim da nađemo nešto protiv njega u zakonu njegova Boga."

Kralj izdaje bezbožnu naredbu

⁷Tada pročelnici i satrapi navališe na kralja te mu rekoše: "O kralju Darije, živ bio dovijeka! ⁸Svi pročelnici kraljevstva, predstojnici i satrapi, savjetnici i namjesnici složiše se u tome da bi trebalo da kralj izda naredbu i zabranu: svaki onaj koji bi u roku od trideset dana upravio molbu bilo na kojega boga ili čovjeka, osim na tebe, o kralju, bit će bačen u lavsku jamu. ⁹O kralju, potvrdi tu zabranu i potpiši naredbu da bude neopoziva prema nepromjenljivom medijsko-perzijskom zakonu!"

¹⁰Nato kralj Darije potpisa pismo i zabranu.

Daniel se ne pokorava zabrani

¹¹Saznavši Daniel da je spis potpisan, otiđe u svoju kuću. Prozori gornje sobe bijahu otvoreni prema Jeruzalemu. Tu je on tri puta na dan padao na koljena blagoslivljajući, moleći i hvaleći Boga, kako je uvijek činio. ¹²Oni ljudi nahrupiše i nađoše Daniela gdje moli i zaziva svoga Boga. ¹³Tada odoše i pred kraljem se pozvaše na kraljevsku zabranu: "Zar ti nisi potpisao zabranu prema kojoj će svaki onaj koji bi u vremenu od trideset dana upravio molbu na nekoga boga ili čovjeka, osim na tebe, o kralju, biti bačen u lavsku jamu?" Kralj odgovori: "Tako je odlučeno po nepromjenljivom medijsko-perzijskom zakonu." ¹⁴Tada rekoše kralju: "Daniel, onaj od izgnanika judejskih, ne mari za tebe, o kralju, ni za tvoju zabranu koju si potpisao: tri puta na dan obavlja svoju molitvu."

¹⁵Čuvši te riječi, kralj se vrlo ražalosti i odluči spasiti Daniela. Sve do sunčeva zalaza nastojaše da ga spasi. ¹⁶Ali oni ljudi navališe na kralja govoreći: "Znaj, o kralju, da prema medijsko-perzijskom zakonu nijedna kraljevska zabrana ili odluka ne može biti opozvana!"

Daniel među lavovima

¹⁷Tada kralj naredi da dovedu Daniela i da ga bace u lavsku jamu. Kralj reče Danielu: "Bog tvoj, kome tako postojano služiš, neka te izbavi."

¹⁸Donesoše kamen i staviše ga jami na otvor. Kralj ga zapečati prstenom svojim i prstenom svojih velikaša, da se ništa ne mijenja za Daniela.

¹⁹Kralj se vrati u svoj dvor i provede noć ne okusivši jela i ne dopustivši da mu dovedu suložnice. Nije mogao usnuti. ²⁰Kralj ustade u ranu zoru, kad se danilo, i pođe brzo k lavskoj jami. ²¹Kad se primače blizu, viknu žalosnim glasom Danielu: "Daniele, slugo Boga živoga, je li te Bog, kome postojano služiš, mogao izbaviti od lavova?" ²²Daniel odgovori: "O kralju, živ bio dovijeka! ²³Moj je Bog poslao svog Anđela; zatvorio je ralje lavovima te mi ne naudiše, jer sam nedužan pred njim. Pa i pred tobom, o kralju, ja sam bez krivice." ²⁴Kralj se vrlo obradova i naredi da Daniela izvade iz jame. Izvadiše Daniela iz jame neozlijeđena, jer se bijaše uzdao u svoga Boga. ²⁵Kralj zapovjedi da dovedu one ljude koji bijahu optužili Daniela i da

Daniel

DANIEL U LAVSKOJ JAMI

DANIELOV SAN

ih bace u lavsku jamu - njih, njihove žene i njihovu djecu: i prije nego dodirnuše tlo, lavovi ih zgrabiše i smrviše im kosti.

Kralj priznaje Boga

²⁶Nato kralj Darije napisa svim plemenima, narodima i jezicima što stanuju po svoj zemlji: "Obilovali mirom! ²⁷Evo naredbe koju donosim: u svemu mojem kraljevstvu neka se ljudi boje i neka dršću pred Bogom Danielovim:

On je Bog živi, on ostaje dovijeka!

Njegovo kraljevstvo neće propasti,

njegovoj vlasti nema kraja!

²⁸On izbavlja i spasava, čini znake i čudesa

na nebesima i na zemlji!

On je spasio Daniela iz šapa lavljih!"

²⁹Daniel bijaše sretan za vladanja Darija i za vladanja Kira Perzijanca.

Treća Ivanova poslanica

Pozdrav

¹Starješina ljubljenom Gaju koga ljubim u Istini.

Pohvala Gaju

Ljubljeni!

²Zelim ti u svemu dobro i da budeš zdrav, kao što je dobro tvojoj duši. ³Veoma se obradovah kada dođoše braća i posvjedočiše za tvoju istinu: kako ti živiš po Istini. ⁴Čuti da moja djeca po Istini žive! – nema mi veće radosti od toga. ⁵Ljubljeni, pravi si vjernik u svemu što činiš za braću, i to za došljake. ⁶Oni posvjedočiše tvoju ljubav pred Crkvom i dobro ćeš učiniti ako ih ispratiš Boga dostojno. ⁷Jer poradi Imena iziđoše i ne primaju ništa od pogana. ⁸Mi smo dakle dužni takve primati da budemo suradnici Istine.

Prijekor Diotrefu

⁹Pisao sam nešto Crkvi: ali Diotref, koji hoće da bude prvi među njima, ne prima nas. ¹⁰Zato ako dođem, spočitnut ću mu djela koja čini naklapajući zlobne riječi o nama. Ni to mu nije dosta, nego ne prima braće, a onima koji bi to htjeli, brani i izgoni ih iz Crkve.

Svjedočanstvo o Demetriju

¹¹Ljubljeni! Ne nasljeduj zlo, nego dobro. Tko dobro čini, od Boga je; tko zlo čini, nije vidio Boga. ¹²Za Demetrija svjedoče svi, i sama Istina, a i mi svjedočimo. A znaš da je naše svjedočanstvo istinito.

Zaglavak

¹³Mnogo bih ti imao pisati, ali neću da ti pišem crnilom i perom. ¹⁴Nadam se da ću te uskoro vidjeti pa ćemo iz usta u usta govoriti.

¹⁵Mir tebi!

Pozdravljaju te prijatelji.

Pozdravi prijatelje poimence.

52. tjedan, 260. dan čitanja, srijeda, 29. studenoga 2017.

Dn 7,1-11,1
Jd

Judina poslanica

Autor je Juda, brat Jakovljevi i »brat« Isusov. Ova je poslanica pisana oko 80. god. po Kr., kad je pisac bio već u poodmakloj dobi. Mislio je pisati smireno, ali su ga uzbudljive vijesti o krivim naučavanjima u posljednji čas izazvale da čvrsto stisne pero i hitro ispiše ove žestoke retke. Očito je pisana hebrejskim jezikom, puna je navoda i aluzija na Stari zavjet, a koristi se s barem dva apokrifna hebrejska pisma. Autor se suočava sa situacijom, vrlo sličnom onoj koju u Drugoj Petrovoj poslanici, tako da je to u srži paralelan tekst sa 2 Pt 2.

Ta su dva teksta toliko slična da se može misliti na ovisnost ili pak da su se oba služila nekim ranijim dokumentom koji je pobijao krive nauke.

Juda piše kršćanskoj zajednici koju iznutra potkopavaju neki »uljezi« u Evanđelju i žele je krivim naučavanjima podijeliti. Riječ je o samosvjesnim, nemoralnim pojedincima koji sebi umišljaju da posjeduju neko veće spoznanje, protiv se vlasti, pohlepni su, vrlo sebeljubni, spremni, ako im to ide u prilog, podržati i najapsurdnije ideje.

Njihov je usud propast, kao što je bio usud Sodome i Gomore, gradova koji su, zbog nemoralnosti i seksualne perverzije, spaljeni ognjem; kao što je stradao Kajin zbog ubojstva brata, čiji se život razlikovao od njegova; ili kao što je stradao Bileam, koji je izdao svoju proročku službu i Kore, koji se pobunio protiv vlasti koju je Bog postavio. Riječ je o pažljivo biranim primjerima, koji pokazuju kakvim su se grijesima okaljali lažni učitelji.

Juda želi pozvati ljude na složan otpor tim pojedincima. Kršćanin nije bez obrambenog oružja, ali ga mora znati i upotrijebiti u vlastitu obranu. On mora graditi na »vjeri«, tj. na pokladu istina koje su dobro utvrđene i njemu povjerene; mora moliti, utjecati se sili Duha svetoga i živjeti u svjetlu ponovnog Kristovog dolaska, ne bojati se, ne očajavati, jer ga Bog doista može podržati da ne posrne i padne.

Daniel

DANIELOVO VIĐENJE: OVAN I JARAC

DANIELOV SAN

Četiri nemani

7 Prve godine Baltazara, kralja babilonskoga, usni Daniel san: utvare mu se na postelji vrzle glavom. Sažeto zapisa što je usnio.

²Kazivaše ovako:

Noću u viđenju pogledah, kad eno: četiri vjetra nebeska uzbibaše veliko more. ³Četiri goleme nemani iziđoše iz mora, svaka drukčija. Prva bijaše kao lav, a krila joj orlovska. ⁴Dok je promatrah, krila joj se iščupaše, diže se ona sa zemlje i uspravi na noge kao čovjek, i bijaše joj dano srce čovječje. ⁵Kad eno druga neman: gle, sasvim drukčija: kao medvjed, s jedne strane uspravljena, tri joj rebra u raljama, među zubima. I bijaše joj rečeno: "Ustani, nažderi se mesa!" ⁶Gledah dalje, i evo: treća neman kao leopard, na leđima joj četiri ptičja krila: imaše četiri glave, i dana joj je moć. ⁷Zatim, u noćnim viđenjima, pogledah, kad eno: četvrta neman, strahovita, užasna, izvanredno snažna: imaše velike gvozdene zube; ona žderaše, mrvljaše, a što preostade, gazila je nogama. Razlikovala se od prijašnjih nemani i imaše deset rogova. ⁸Promatrah joj rogove, i gle: među njima poraste jedan mali rog; i pred tim se rogom iščupaše tri prijašnja roga. I gle, na tome rogu oči kao oči čovječje i usta koja govorahu velike hule.

Pradavni sudi nemanima

⁹Gledao sam:

Prijestolja bjehu postavljena
i Pradavni sjede.

Odijelo mu bijelo poput snijega;
vlasu na glavi kao čista vuna.

Njegovo prijestolje kao plamenovi ognjeni
i kotači kao žarki oganj.

¹⁰Rijeka ognjena tekla,
izvirala ispred njega.

Tisuću tisuća služahu njemu,
mirijade stajahu pred njim.

Sud sjede,
knjige se otvoriše.

¹¹Ja gledah tada, zbog buke velikih hula što ih govoraše rog, i dok gledah, neman bi ubijena, njezino tijelo raskomadano i predano ognju.

¹²Ostalim nemanima vlast bi oduzeta, ali im duljina života bi na jedno vrijeme i rok.

Vlast svijeta predana Sinu čovječjemu

¹³Gledah u noćnim viđenjima
i gle, na oblacima nebeskim dolazi
kao Sin čovječji.

On se približi Pradavnome
i dovedu ga k njemu.

¹⁴Njemu bi predana vlast,
čast i kraljevstvo,
da mu služe svi narodi, plemena i jezici.
Vlast njegova vlast je vječna
i nikada neće proći,
kraljevstvo njegovo neće propasti.

Anđeo tumači viđenje

¹⁵Meni, Danielu, smete se zbog toga sav duh, viđenja mi se vrzoše glavom, svega me prestraviše. ¹⁶Pristupih jednome od onih koji stajahu ondje i zamolih ga da mi rekne istinu o svemu tome. On mi odgovori i kaza mi značenje:

¹⁷"One četiri goleme nemani jesu četiri kralja koji će se dići na zemlji. ¹⁸Ali će od njih kraljevstvo preuzeti Sveci Svevišnjega i oni će ga posjedovati za vijeke vjekova."

¹⁹Zaželjeh tada saznati istinu o četvrtoj nemani, onoj koja se razlikovaše od svih drugih, bila izvanredno strašna, imala gvozdene zube i mjedene pandže i koja je žderala i mrvila i nogama gazila što preostajaše; ²⁰i o deset rogova što bijahu na njezinoj glavi, i o drugom rogu koji poraste dok tri prva otpadoše - o rogu koji imaše oči i usta što govorahu velike hule i koji bijaše veći nego drugi rogovi. ²¹I gledao sam kako ovaj rog ratuje protiv Svetaca te ih nadvladava, ²²dok ne dođe Pradavni, koji dosudi pravdu Svecima Svevišnjega, i dok ne dođe vrijeme kad Sveci zaposjedoše kraljevstvo. ²³On reče:

"Četvrta neman
bit će četvrto kraljevstvo na zemlji,
različito od svih kraljevstava.
Progutat će svu zemlju,
zgazit' je i smrviti.

²⁴A deset rogova:
Od ovoga kraljevstva
nastat će deset kraljeva,
a iza njih će se podići jedan drugi

Daniel

DANIELOVO VIĐENJE: OVAN I JARAC

različit od onih prvih -
i oborit će tri kralja.

²⁵On će huliti na Svevišnjega,
zatirati Svece Svevišnjega;
pomišljat će da promijeni
blagdane i Zakon,
i Sveci će biti predani u njegove ruke
na jedno vrijeme i dva vremena
i polovinu vremena.

²⁶Tada će sjesti Sud, vlast mu oduzeti,
razoriti, sasvim uništiti.

²⁷A kraljevstvo, vlast i veličanstvo
pod svim nebesima
dat će se puku Svetaca Svevišnjega.
Kraljevstvo njegovo kraljevstvo je vječno,
i sve vlasti služiti će mu
i pokoravati se njemu."

²⁸Ovdje se završava izvještaj. Ja, Daniel, bijah
vrlo potresen u svojim mislima i lice mi
probljedje, ali sve ovo sačuvah u srcu svojemu.

DANIELOVO VIĐENJE: OVAN I JARAC

Borba ovna i jarca

8 Treće godine kralja Baltazara ukaza se
meni, Danielu, viđenje poslije onoga koje
mi se ukazalo prije. ²Gledah viđenje, i dok
gledah, nađoh se u Šušanu, čvrstu gradu u
pokrajini Elamu; i u viđenju se vidjeh na rijeci
Ulaju. ³Podigoh oči, i gle: ovan stajaše kraj rijeke.
Imaše dva roga: oba roga visoka, no jedan viši
nego drugi, a onaj viši narastao poslije. ⁴Gledah
kako ovan bode na zapad, na sjever i jug.
Nijedna mu se životinja ne mogaše oprijeti, ništa
mu ne mogaše izbjeći. Činio je što je htio, osilio
se.

⁵Dok sam promatrao, gle: jarac dolazi sa
zapada povrh sve zemlje, ne dodirujući tla; jarac
imaše silan rog među očima. ⁶Približi se
dvorogom ovnu kojega bijah vidio gdje stoji kraj
rijeke i potrča na njega u svoj žestini svoje snage.
⁷Vidjeh kako se približi ovnu: bijesno udari na
ovna i slomi mu oba roga, a ovan nije imao
snage da mu se opre; obori ga jarac na zemlju i
stade ga nogama gaziti; nikoga ne bijaše da
spasi ovna. ⁸Jarac osili veoma, ali kad osili, veliki
se rog slomi, a na njegovu mjestu izrastoše četiri
velika roga prema četiri vjetra nebeska.

Mali rog

⁹Iz jednoga od njih izbi malen rog, ali taj silno
poraste prema jugu i istoku, prema Divoti. ¹⁰On
poraste sve do Nebeske vojske, obori na zemlju
neke iz Vojske i od zvijezda pa ih zgazi nogama.
¹¹Poraste sve do Zapovjednika Vojske, oduze mu
svagdašnju žrtvu i razori mu njegovo Sveto
mjesto. ¹²Vojska se digla na žrtvu svagdašnju
zbog opacine, na zemlju oborila istinu i uspje u
svemu što činjaše.

Trajanje kušnja

¹³Tada čuh gdje jedan Svetac govori, a drugi
Svetac upita onoga koji govoraše: "Dokle će
trajati ovo viđenje o svagdašnjoj žrtvi i o opacini
što pustoši i gazi Svetište i Vojsku?" ¹⁴Odgovori:
"Još dvije tisuće i tri stotine večeri i jutara; tada će
Svetište biti očišćeno."

Tumačenje viđenja

¹⁵Kad sam ja, Daniel, gledajući ovo viđenje,
tražio da ga razumijem, gle, preda me stade kao
neki čovjek. ¹⁶Začuh glas čovječji gdje više preko
Ulaja: "Gabriele, objasni mu to viđenje!" ¹⁷On
pođe onamo gdje stajah i kad mi se približi, strah
me obuze i padoh na lice. On mi reče: "Sine
čovječji, razumij: jer ovo je viđenje za vrijeme
posljednje." ¹⁸On još govoraše, a ja se
onesvijestih, padoh na zemlju. On me dotače i
uspravi na mom mjestu. ¹⁹I reče: "Evo, kazat ću ti
što će doći na kraju gnjeva, najavljeni svršetak.
²⁰Ovan što si ga vidio - njegova dva roga - to su
kraljevi Medije i Perzije. ²¹Rutavi jarac jest kralj
Grčke; veliki rog među njegovim očima jest prvi
kralj; ²²slomljeni rog i četiri roga što izbiše na
njegovu mjestu, to su četiri kraljevstva što će izići
iz njegova naroda, ali neće imati njegovu moć.

²³I potkraj njihova kraljevanja,
kad bezakonici navrše mjeru,
ustat će kralj, drzak i lukav.

²⁴Njegova će moć porasti, ali ne
svojom snagom;
nesmiljeno će pustošiti,
uspjivat će u svojim pothvatima,
zatirat' junake
i narod Svetaca.

²⁵Zbog njegove lukavosti
prijevvara će uspjevati u njegovoj ruci.

Daniel

DANIELOVO VIĐENJE: OVAN I JARAC

VELIKO VIĐENJE

On će se uznijeti u svome srcu,
iz čista mira upropastit će mnoge.
Suprotstavit će se Knezu nad knezovima,
ali će - ne rukom - biti skršen.

²⁶Viđenje o večerima i jutrima o kojem
je bilo govora istinito je;
no ti ga zapečati, jer je za daleke dane."

Povod i vrijeme proročanstva

9 Prve godine Darija, sina Artakserksova, iz roda Medijaca, koji vladaše kraljevstvom kaldejskim, ²prve dakle godine njegova kraljevanja, ja, Daniel, istraživah u Pismima broj godina koje se - prema riječi koju Jahve uputi proroku Jeremiji - imaju ispuniti nad ruševinama Jeruzalema: sedamdeset godina. ³Ja obratih svoje lice prema Gospodinu Bogu nastojeći moliti se i zaklinjati u postu, kostrijeti i pepelu. ⁴Ja se moljah Jahvi, Bogu svome, priznavajući:

"Ah, Gospodine moj, Bože veliki i strahoviti, koji čuvaš Savez i naklonost onima koji tebe ljube i čuvaju zapovijedi tvoje! ⁵Mi sagriješismo, mi bezakonje počinismo, zlo učinismo, odmetnusmo se i udaljismo od zapovijedi i naredaba tvojih. ⁶Nismo slušali slugu tvoje, proroke koji govorahu u tvoje ime našim kraljevima, našim knezovima, našim očevima, svemu puku zemlje. ⁷U tebe je, Gospodine, pravednost, a u nas stid na obrazu, kao u ovaj dan, u nas Judejaca, Jeruzalemaca, svega Izraela, blizu i daleko, u svim zemljama kuda si ih rastjerao zbog nevjernosti kojom ti se iznevjeriše. ⁸Jahve, stid na obraz nama, našim kraljevima, našim knezovima, našim očevima, jer sagriješismo protiv tebe! ⁹U Gospoda je Boga našega smilovanje i oprostjenje jer smo se odmetnuli od njega ¹⁰i nismo slušali glas Jahve, Boga našega, da slijedimo njegove zakone što nam ih dade po svojim slugama, prorocima.

¹¹Sav je Izrael prestupio Zakon tvoj, odmetnuo se ne slušajući tvoj glas. Zato se na nas izlila kletva i prokletstvo, kako je zapisano u Zakonu Mojsija, slugu Božjega - jer sagriješismo protiv Njega. ¹²Izvršio je prijetnje kojima je zaprijetio nama i sucima koji su nam sudili: svalio je na nas tešku nesreću te se ne dogodi pod nebom što se dogodi u Jeruzalemu. ¹³Sva ova nesreća, kao što je zapisano u Zakonu Mojsijevu, došla je na nas, a mi nismo umilostivili lice Jahve, Boga svojega: nismo se obratili od svojih bezakonja pa da

prionemo uz istinu tvoju. ¹⁴Jahve je bdio nad nesrećom, on je dovede na nas. Jer je pravedan Jahve, Bog naš, u svim djelima koja učini, a mi nismo slušali glas njegov.

¹⁵A sada, Gospode, Bože naš, koji si moćnom svojom rukom izveo narod svoj iz zemlje egipatske - i time sebi stekao ime koje traje do danas: mi sagriješismo, mi zlo učinismo. ¹⁶Gospode, po svoj pravednosti svojoj odvrti svoj gnjev i svoju jarost od Jeruzalema, grada svojega, Svete gore svoje, jer zbog naših grijeha i zlodjela naših otaca Jeruzalem i tvoj narod ruglo su svima koji nas okružuju."

Danielova molitva za izbavljenje naroda

¹⁷"A sada poslušaj, o Bože naš, molitvu slugu svoga i usrdne molbe njegove. Neka tvoje lice zasja nad svetištem tvojim opustošenim - zbog tebe, Gospode! ¹⁸Prikloni uho svoje, Bože moj, i slušaj! Otvori oči te pogledaj našu pustoš i grad koji se tvojim zove imenom! Jer mi te ne molimo zbog svoje pravednosti, već zbog velikih smilovanja tvojih. ¹⁹Gospode, čuj! Gospode, oprosti! Gospode, poslušaj i čini! Ne oklijevaj - zbog sebe, Bože moj, jer se tvojim imenom zove grad tvoj i narod tvoj!"

Anđeo Gabriel tumači proroštvo

²⁰Ja sam još govorio, moleći se i priznavajući grijeha svoje i grijeha svog naroda Izraela i usrdno zaklinjući Jahvu, svoga Boga, za Svetu goru Boga svoga. ²¹Dok sam dakle ja još govorio moleći se, onaj čovjek Gabriel, koga vidjeh na početku viđenja, doletje u brzu letu, dotače me se u vrijeme večernjeg prinosa ²²i pouči me: "Daniele, evo me: dođoh da te poučim. ²³Od početka tvoje molitve izišla je riječ, i ja dođoh da ti je navijestim. Ti si miljenik. Pazi dobro na riječ, razumij viđenje."

Objava o sedamdeset sedmica

²⁴"Sedamdeset je sedmica određeno tvom narodu i tvom svetom gradu da se dokrajči opačina, da se stavi pečat grijehu, da se zadovolji za bezakonje, da se uvede vječna pravednost, da se stavi pečat viđenju i prorocima,

Daniel

VELIKO VIĐENJE

da se pomaže Sveti nad svetima.

²⁵Znaj i razumij:

Od časa kad izađe riječ

'Neka se vrate

i neka opet sagrađe Jeruzalem'

pa do Kneza Pomazanika:

sedam sedmica,

a onda šezdeset i dvije sedmice,

i bit će opet sagrađeni trg i opkop,

i to u teško vrijeme.

²⁶A poslije šezdeset i dvije sedmice

bit će Pomazanik pogubljen,

ali ne za sebe.

Narod jednog kneza koji će doći

razorit će Grad i Svetište:

svršetak im je u propasti,

a do svršetka rat

i određena pustošenja.

²⁷I sklopit će savez s mnogima

za jednu sedmicu:

a u polovici sedmice

prestat će žrtva i prinos:

na vrhu Hrama bit će grozota pustoši

sve do svršetka,

dok se određeno pustošenje

ne obori na pustošnika."

ruke i noge poput mjedi ugladene,

zvuk riječi njegovih kao žamor mnoštva.

⁷Jedini ja, Daniel, gledah ovo viđenje, ljudi koji bijahu sa mnom ne vidješe ga, ali ih spopade silan strah te pobjegoše da se sakriju. ⁸Ostadoh sam gledajući to veliko viđenje; onemoćah, lice mi problijedje, iznakazi se, snaga me ostavi.

⁹Začuh glas njegovih riječi, i kad razabrah glas, onesvijestih se i padoh licem na zemlju. ¹⁰I gle: ruka me dotače i pomože mi da se uprem na koljena i na dlanove. ¹¹On mi reče: "Daniele, miljeniče, pripazi na riječi koje ću ti kazati! Ustani, jer ja sam evo k tebi poslan." To reče, a ja ustadoh drščući.

¹²I kaza mi: "Ne boj se, Daniele, jer od prvoga dana kad si odlučio da se poniziš pred svojim Bogom da bi razumio, tvoje su riječi uslišane i ja sam došao zbog tvojih riječi. ¹³Knez kraljevstva perzijskoga protivio mi se dvadeset i jedan dan, ali Mihael, jedan od prvih Knezova, dođe mi u pomoć. Ostavih ga nasuprot Knezu perzijskome, ¹⁴a ja dođoh da ti kažem što će zadesiti tvoj narod na svršetku dana. Jer još će jedno viđenje biti za one dane."

Anđeo hrabri Daniela

¹⁵Pošto mi to reče, ja oborih pogled na zemlju, bez riječi. ¹⁶I gle: onaj, sličan sinu čovječjem dotače se mojih usana. Otvorih usta da govorim te rekoh onome koji stajaše preda mnom: "Gospodaru moj, zbog ovog viđenja obužeše me tjeskobe i onemoćah. ¹⁷I kako će sluga Gospodina svoga govoriti s Gospodinom kad posve onemoćah i dah me ostavi?" ¹⁸Tada me se opet dotače onaj što bijaše kao čovjek te me okrijepi. ¹⁹On reče: "Ne boj se, miljeniče! Mir tebi! Budi jak! Ohrabri se!" I dok mi to govoraše, ja se ohrabrih pa rekoh: "Govori, Gospodine, jer si me ohrabrio!"

²⁰Tada će on: "Znaš li zašto sam došao k tebi? Sad ću se vratiti da se borim protiv Kneza Perzije; a čim svršim, doći će Knez Grčke. ²¹Ali ću ti prije otkriti što je zapisano u Knjizi istine. Nema nikoga tko bi se sa mnom protiv njih borio, osim Mihaela, Kneza vašega,

11 moje potpore i moga okrilja. ²A sada ću ti otkriti istinu.

VELIKO VIĐENJE

VRIJEME GNJEVA

Čovjek u lanenim haljinama

10 Treće godine Kira, kralja perzijskoga, Danielu, prozvanome Baltazar, bi objavljena riječ - riječ istinita: velik rat. On je nastojao razumjeti riječ, i razumijevanje bi mu dano u viđenju.

²U te dane ja, Daniel, žalovao sam tri sedmice: ³nisam jeo tečnih jela; meso ni vino nije ulazilo u moja usta i nisam se mazao uljem dok ne prodoše te tri sedmice. ⁴Dvadeset i četvrtoga dana prvog mjeseca bijah na obali velike rijeke Tigrisa; ⁵podigoh oči da vidim, i gle:

Čovjek odjeven u lanene haljine,

oko pasa mu pojas od zlata ofirskoga,

⁶tijelo mu poput krizolita,

lice kao munja,

oči kao baklje ognjene,

Judina poslanica

Pozdrav

Juda, sluga Isusa Krista, brat Jakovljevi: ljubljenima u Bogu, Ocu, čuvanima za Isusa Krista – pozvanima. ²Obilovali milošću, mirom i ljubavlju!

Povod

³Ljubljeni! Dok sam u svojoj brižljivosti kanio pisati vam o našem zajedničkom spasenju, osjetio sam potrebu da vas pismom potaknem da vojujete za vjeru koja je jednom zauvijek predana svetima. ⁴Jer ušuljali se neki, odavna već zapisani za ovaj sud, bezbožnici koji milost Boga našega promeću u razuzdanost i niječu jedinoga gospodara i Gospodina našega Isusa Krista.

Krivi učitelji i kazna koja im prijete

⁵Želim vas podsjetiti, premda jednom zauvijek sve znate, kako je Gospodin izbavio narod iz Egipta, a zatim uništio nevjerne. ⁶I anđele, koji nisu čuvali svojeg dostojanstva, nego su ostavili svoje prebivalište, sačuvao je za sud velikoga Dana, okovane u mraku vječnim okovima; ⁷kao Sodoma i Gomora i okolni gradovi, koji su se poput njih podali bludu i otišli za drugom puti, stoje za primjer, ispaštajući kaznu u vječnom ognju.

Njihove hule

⁸Uza sve to i ovi sanjari jednako skvrne tijelo, zabacuju Veličanstvo, pogrđuju Slave. ⁹Kad se Mihael arkandeo s đavlom prepirao za tijelo Mojsijevo, nije se usudio izreći pogrđan sud protiv njega, nego reče: »Spriječio te Gospodin!« ¹⁰A ovi pogrđuju ono što ne poznaju; a što po naravi kao nerazumne životinje poznaju, u tom trunu.

¹¹Jao njima! Putom Kajinovim pođoše, i zabludi se Bileamovoj za plaću podaše, i propadoše od pobune Korahove. ¹²Oni su ljage na vašim agapama, bezobzirno se s vama gosteći i napasajući se; oblaci bezvodni što ih vjetrovi raznose, stabla besplodna u kasnoj jeseni, dvaput usahla, iskorijenjena, ¹³bijesno morsko valovlje što ispjenjuje svoje sramote, zvijezde lualice kojima je spremljena crna tmina dovijeka.

¹⁴O njima prorokova sedmi od Adama, Henok: »Gle, dođe Gospodin sa Desettisućama svojim ¹⁵suditi svima i pokarati sve bezbožnike za sva njihova bezbožna djela kojima bezbožno sagriješiše i za sve drzovite riječi koje grešni bezbožnici izrekoše protiv njega.« ¹⁶To su rogoborni nezadovoljnici koji hode putom svojih požuda, usta im zборе naduto, ulagaju se u lice radi dobitka.

¹⁷A vi, ljubljeni, sjetite se riječi što ih prorekoše apostoli Gospodina našega Isusa Krista. ¹⁸Oni vam govorahu: »U posljednje će vrijeme biti podrugljivaca koji će se povoditi za bezbožnim požudama svojim.« ¹⁹To su sijači razdora, sjetilnici koji nemaju Duha.

Poticaji vjernima

²⁰A vi, ljubljeni, naziđujte se na presvetoj vjeri svojoj moleći se u Duhu Svetom, ²¹uščuvajte se u ljubavi Božjoj, iščekujući milosrđe Gospodina našega Isusa Krista za vječni život. ²²I jedne, svadljivce, karajte, ²³druge spašavajte otimajući ih ognju, trećima se pak smilujte sa strahom, mrzeći i haljinu puti okaljanu.

²⁴Onomu koji vas može očuvati od pada i besprijeborne postaviti pred svoju Slavu u klicanju - ²⁵jedinomu Bogu, Spasitelju našem, po Isusu Kristu, Gospodinu našem: slava, veličanstvo, vlast i moć i prije svakoga vijeka, i sada, i u sve vijeke. Amen.

52. tjedan,
261. dan čitanja, četvrtak, 30. studenoga
2017.

Dn 11,1-14,42
Otk 1,1-2,11

Daniel

VELIKO VIĐENJE

Perzijski kraljevi

Evo: još će tri kralja ustati za Perziju: četvrti će biti bogatiji od svih ostalih, pa kad se zbog svoga bogatstva osili, sve će podići protiv kraljevstva grčkoga.

Aleksandar Veliki

³Ustat će junački kralj, vladat će silnom moću i činiti što ga bude volja. ⁴A čim se ustane, njegovo će se kraljevstvo raspasti i bit će razdijeljeno na četiri vjetra nebeska, ali ne među njegove potomke; i neće više biti tako moćno kao za njegove vladavine, jer će njegovo kraljevstvo biti razoreno i predano drugima, a ne njima.

Borbe Ptolemejevića i Seleukovića

⁵Kralj će Juga postati moćan; jedan će od njegovih zapovjednika biti moćniji od njega i zavladat će većom moću nego što je njegova.

⁶Nekoliko godina kasnije oni će se udružiti, a kći kralja Juga doći će kralju Sjevera da sklope ugovor. Ali ona tim neće sačuvati snagu svoje mišice i njezino se potomstvo neće održati: bit će predana ona, i njezina pratnja, i njezino dijete, i njezin pomagač u tim vremenima.

⁷No jedan će se izdanak njezina korijena podići na njezino mjesto, navalit će na vojsku, prodrijet će u tvrđavu kralja Sjevera, postupati s njima po miloj volji i pobijediti ih. ⁸Pa i njihove bogove, njihove kipove i njihovo dragocjeno suđe, srebrno i zlatno, odnijet će kao plijen u Egipat. Nekoliko godina bit će jači od kralja Sjevera, ⁹koji će onda prodrijeti u kraljevstvo kralja Juga, odakle će se vratiti u svoju zemlju.

¹⁰Ali će se onda njegovi sinovi naoružati, skupit će silnu vojsku, odlučno će navaliti i poput poplave proći, zatim će se opet zametnuti rat sve do njegove utvrde. ¹¹Tada će se kralj Juga razgnjeviti i zavojštiti na kralja Sjevera; podići će silnu vojsku i nadvladati vojsku njegovu.

¹²Mnoštvo će biti uništeno, a on će se zbog toga uzoholiti; pobit će desetke tisuća, ali se neće održati: ¹³kralj će Sjevera opet dići vojsku veću nego prije, i poslije nekoliko godina navalit će s velikom, dobro opremljenom vojskom. ¹⁴U to vrijeme mnogi će se podići protiv kralja Juga; ustati će i nasilnici iz tvog naroda da se ispuni viđenje, ali će propasti.

¹⁵Doći će kralj Sjevera: podići će nasipe da zauzme jedan utvrđeni grad. Mišice Juga neće odoljeti, pa ni izabrane čete neće imati snage da se odupru: ¹⁶Onaj će navaliti protiv njega i učinit će s njime kako mu se prohtije - nitko mu se neće oprijeti: zaustavit će se u Divoti, uništenje je u njegovim rukama. ¹⁷Čvrsto odlučivši da se poštopoto domogne svega njegova kraljevstva, sklopit će s njim ugovor dajući mu jednu kćer za ženu da ga upropasti, ali mu neće uspjeti, neće se to zbiti. ¹⁸Zatim će se okrenuti prema otocima i mnoge će osvojiti, ali će jedan zapovjednik dokrajčiti tu sramotu, sramotu mu sramotom vratiti.

¹⁹Brže će nagnuti prema utvrđama svoje zemlje, ali će posrnuti, pasti, više ga neće biti. ²⁰Na njegovo će mjesto doći jedan koji će u diku kraljevstva poslati poreznika, ali će u kratko vrijeme poginuti bez gnjeva i boja.

Antioh Epifan

²¹Na njegovo će se mjesto uzdići nitkov kome ne pripada kraljevska čast. Ali on će iznenada doći i spletkama se domoći kraljevstva.

²²Pred njim će biti preplavljene i skršene navalne snage i sam knez Saveza. ²³Unatoč sporazumu s njime, izdajnički će navaliti i svladati ga s malo ljudi. ²⁴Izenada će upasti u bogate pokrajine i postupat će kako nisu postupali njegovi očevi ni očevi njegovih otaca, rasipajući među svoje plijen, pljačku i bogatstvo, smišljat će osnove protiv tvrdih gradova, ali samo za neko vrijeme.

²⁵Pokrenut će, s velikom vojskom, svoju snagu i hrabrost protiv kralja Juga. Kralj Juga krenut će u rat s mnogom i moćnom vojskom, ali neće izdržati, jer će se protiv njega skovati spletke. ²⁶I oni koji jeđahu za njegovim stolom skršit će ga: njegova će vojska biti uništena i mnogi će posječeni popadati.

²⁷Oba će kralja smišljati zlo; sjedeći za istim stolom, govorit će laži jedan drugome: ali neće uspjeti, jer je svršetak odložen do određenog vremena. ²⁸Vratit će se on u svoju zemlju s velikim blagom; srcem protiv svetoga Saveza, učinit će svoje i vratiti se u svoju zemlju.

²⁹U određeno vrijeme opet će krenuti protiv Juga, ali sada neće biti kao prvi put. ³⁰Kitimski će brodovi navaliti na njega, i on će se uplašiti. Vratit će se, bjesnjeti protiv svetoga Saveza i opet će

Daniel

DANIEL IZBAVLJA SUZANU

se sporazumjeti s onima koji napustiše sveti Savez.

Progon Židova

³¹Čete će njegove doći i oskvrnuti svetište-tvrđu, dokinut' svagdašnju žrtvu i ondje postaviti grozotu pustoši. ³²Svojim će spletkama navesti na otpad one koji se ogrešuju o Savez, ali ljudi koji ljube Boga ostat će postojani i vršit će svoje. ³³Umnici u narodu poučavat će mnoštvo, ali će ih jedno vrijeme zatirati mačem i ognjem, izgnanstvom i pljačkanjem. ³⁴Dok ih budu zatirali, samo će im nekolicina pomagati, a mnogi će im se pridružiti prijevarno. ³⁵Od umnika neki će pasti, da se prokušaju, probrani, čisti do vremena svršetka, jer još nije došlo određeno vrijeme.

Borba protiv Boga

³⁶Kralj će raditi što god mu se prohtije, uznoseći i uzdižući sebe iznad svih bogova: protiv Boga nad bogovima govorit će hule i uspijevat će dok se gnjev ne navrši - jer ono što je određeno, to će se ispuniti. ³⁷Neće mariti za bogove svojih otaca ni za Miljenika žena niti za kojega drugog boga: samog će sebe izdizati iznad sviju. ³⁸Mjesto njih častit će boga tvrđava, boga koga nisu poznavali njegovi očevi, častiti ga zlatom i srebrom, dragim kamenjem i drugim dragocjenostima. ³⁹Navalit će na tvrđave gradova pomoću stranog boga: one koji njega priznaju obasut će počastima i dat će im vlast nad mnoštvom i dijelit će im zemlju za nagradu.

SVRŠETAK PROGONITELJA

40U vrijeme svršetka kralj će se Juga zaratiti s njime; kralj će Sjevera navaliti na nj svojim kolima, svojim konjanicima i svojim mnogim brodovima. Provalit će u zemlje i proći njima poput poplave. 41Prodrijet će u Divotu i mnogi će pasti. Njegovim će rukama izmaći Edom i Moab i glavnina sinova Amonovih.

42Pružiti će svoju ruku za zemljama: Egipat mu neće izmaći. 43On će se domoći zlatnog i srebrnog blaga i svih dragocjenosti Egipta. Pratit će ga Libijci i Etiopljani. 44Ali će ga uznemiriti vijesti s istoka i sa sjevera te će poći vrlo gnjevan da uništi i zatre mnoštvo. 45Postavit će svoje

dvorske šatore između mora i Svete gore Divote. Ali će i njemu doći kraj, i nitko mu neće pomoći.

Uskrsnuće i plaća

12 U ono će vrijeme ustati Mihael, veliki knez koji štiti sinove tvog naroda. Bit će to vrijeme tjeskobe kakve ne bijaše otkako je ljudi pa do toga vremena. U ono vrijeme tvoj će se narod spasiti - svi koji se nađu zapisani u Knjizi.

²Tada će se probuditi mnogi koji snivaju u prahu zemljinu; jedni za vječni život, drugi za sramotu, za vječnu gadost. 3Umnici će blistati kao sjajni nebeski svod, i koji su mnoge učili pravednosti, kao zvijezde navijeke, u svu vječnost.

Zapečaćeno proročanstvo

⁴A ti, Daniele, drži u tajnosti ove riječi i zapečati ovu knjigu do vremena svršetka! Mnogi će tumarati, i bezakonja će rasti."

⁵Ja, Daniel, pogledah, kad eno: druga dvojica stajahu jedan s jedne, drugi s druge strane rijeke. 6Jedan upita čovjeka odjevena u lanene haljine koji stajaše iznad voda rijeke: "Kada će doći kraj tim čudesima?" ⁷Začuh čovjeka odjevena u lanene haljine, koji stajaše iznad voda rijeke; on podiže k nebu desnicu i ljevicu, kunući se Vječno živim. "Nakon jednog vremena, dva vremena i pola vremena - kada dođe kraj rasulu snage svetoga naroda - sve će se to svršiti."

⁸Ja slušah, ali ne razumjeh, pa upitah: "Gospodaru, kako će to svršiti?" ⁹On reče: "Idi, Daniele, ove su riječi tajne i zapečaćene do vremena svršetka. ¹⁰Mnogi će se očistiti, ubijeliti i prokušati; a bezbožnici će i dalje biti bezbožni; bezbožnici se neće urazumjeti, a umnici će razumjeti. ¹¹Od časa kad bude dokinuta svagdašnja žrtva i postavljena grozota pustoši: tisuću dvjesta i devedeset dana. ¹²Blago onomu koji dočeka i dosegne tisuću trista trideset i pet dana! ¹³A ti idi i otpočini; ustat ćeš da primiš svoju baštinu na kraju dana."

DANIEL IZBAVLJA SUZANU

13 U Babilonu življaše neki čovjek po imenu Jojakim. ²On se oženi Suzanom,

Daniel

DANIEL IZBAVLJA SUZANU
DANIEL I BELOVI SVEĆENICI

kćerju Hilkijinom, veoma lijepom i bogobojaznom.³Njezini roditelji bijahu pravednici i odgojiše svoju kćer po Zakonu Mojsijevu.⁴Jojakim bijaše vrlo bogat: uz kuću imaše vrt. Judejci se skupljahu kod njega jer bijaše poštovaniji od svih.

⁵One godine izabraše za suce dva starca iz naroda. O takvima reče Gospod: "Bezakonje izađe iz Babilona po starješinama, sucima koji su se smatrali upravljačima naroda."⁶Ovi posjećivahu kuću Jojakimovu, i svi koji imahu kakvu parnicu obraćahu se njima.

⁷Kad bi se narod, oko podneva, razišao, Suzana bi dolazila šetati u vrt svog muža.⁸Ona je dva starca svaki dan promatrala gdje ulazi i šeta, pa je poželješe.⁹Izgubiše od toga razum, odvrtiše svoje oči od Neba i zaboraviše njegove pravedne sudove.¹⁰Obojica njome ranjena, skrivahu jedan od drugoga svoju muku,¹¹jer su se stidjeli priznati svoju pohotu za njom,¹²ali su živo nastojali da je svaki dan vide.

¹³Jednom se rastadoše rekavši: "Hajdemo kući, doba je ručku." I svaki ode na svoju stranu,¹⁴ali se vratiše i nađoše na istom mjestu. Ispitujući se za povod, priznaše pohotu za njom, i tada ugovoriše priliku kad bi mogli zateći Suzanu samu.¹⁵I dok su tako vrebali zgodan dan, uđe ona jednom, kao i minulih dana, samo sa dvije djevojke: htjede se okupati u vrtu, jer bijaše vruće.¹⁶Ondje ne bijaše nikoga: osim ona dva starca, koji je, skriveni, vrebahu.¹⁷Ona reče djevojkama: "Donesite mi ulja i pomasti pa zaključajte vrtna vrata da se okupam!"¹⁸One učine kako im zapovjedi: zaključaše vrtna vrata te iziđoše na pokrajna vrata da donesu što im je zapovjedila; ništa nisu znale o starcima, jer bijahu skriveni.

¹⁹Čim djevojke izađoše, oni ustadoše i pritrčaše k njoj.²⁰"Evo, rekoše, vrtna su vrata zaključana, nitko nas ne vidi. Mi te se poželjesmo, podaj nam se i budi naša!"²¹Ako li nećeš, mi ćemo protiv tebe svjedočiti da je neki mladić bio s tobom i da si zbog toga udaljila od sebe svoje djevojke."²²Suzana zastenja: "Odasvud sam pritisnuta: učinim li to, smrt me čeka; ne učinim li, neću vam ruci umaći."²³Milije mi je da nedužna padnem u vaše ruke nego da sagriješim pred Gospodom."²⁴I povika iza glasa. Okrenuše vikati i oba starca na nju, ^{25a} jedan potrča i otvori vrtna vrata.

²⁶Kad ukućani čuše krikove u vrtu, dotrčaše na pokrajna vrata da vide što se dogodilo.²⁷Pošto starci ispriповjediše svoju pripovijest, postidješe se sluge veoma, jer se o Suzani takvo što nikad ne ču.²⁸Sutradan se narod sabra kod Jojakima, njezina muža. Dodoše onamo starci, puni bezbožne namjere da Suzanu usmrte.²⁹Rekoše skupljenu narodu: "Pošaljite po Suzanu, kćer Hilkijinu, ženu Jojakimovu!" Poslaše po nju.³⁰Ona dođe sa svojim roditeljima, djecom i svim rođacima.³¹A Suzana bijaše veoma ljupka i ljepolika.³²Kako bijaše pod koprenom, oni bezakonici narediše da skine koprenu da bi se nasitili njezine ljepote.³³Svi njezini plakahu, a tako i svi koji je gledahu.³⁴Oba starca ustadoše usred naroda i staviše joj ruke na glavu.³⁵Ona plačući, srca zaufana u Gospoda, pogleda prema nebu.³⁶Starci rekoše: "Dok mi šetasmo sami po vrtu, uđe ona sa dvije djevojke, zaključa vrtna vrata i otpusti djevojke."³⁷Priđe k njoj mladić koji bijaše skriven i leže s njom.³⁸Mi bijasmo u kutu vrta; videći to bezakonje, potrčasmo k njima.³⁹Vidjesmo ih zajedno, ali ne mogosmo uhvatiti mladića jer bijaše jači od nas pa otvori vrata i pobježe.⁴⁰Ali ovu uhvatismo i zapitasmo tko ono bijaše.⁴¹Ne htjede nam kazati. Za to svjedočimo."

Povjerova im zbor - tâ oni bijahu starješine narodne, suci, i osudiše je na smrt.

Danielov sud

⁴²Suzana povika iza glasa: "Bože vječni, ti koji poznaješ tajne, koji znaš sve prije negoli se zbude,⁴³ti znadeš da su lažno svjedočili protiv mene. I evo umrijet' mi je, a da ne učinih ništa od onoga što je njihova pakost izmislila protiv mene."

⁴⁴Gospod usliši njezin vapaj.⁴⁵Dok su je vodili u smrt, probudi Bog sveti duh mladog momčića Daniela.⁴⁶On povika iza glasa: "Ja sam čist od krvi njezine!"⁴⁷Sav se narod okrenu prema njemu i zapita: "Što si to kazao?"⁴⁸Stade posred njih i reče: "Tako li ste ljudi, sinovi Izraelovi? Bez istrage i bez uvida u istinu osudiste kćer Izraelovu?"⁴⁹Vratite se u sudnicu, jer lažno ovi svjedočiše protiv nje."

⁵⁰Sav se narod brzo vrati, a starješine mu rekoše: "Dođi, sjedni među nas i reci nam, jer tebi Bog dade starješinstvo!"

Daniel

DANIEL I BELOVI SVEĆENICI

⁵¹Tada im reče Daniel: "Rastavite daleko jednoga od drugoga, i ja ću ih ispitati." ⁵²Rastaviše ih, pa Daniel dozva jednoga od njih i reče mu: "Stari zlikovče, sada dođoše na te grijesi koje nekoć učini, ⁵³donoseći nepravedne presude, osuđujući nedužne i oslobađajući krivce, dok Gospod govori: 'Nedužna i pravedna da nisi ubio.'" ⁵⁴Sada, dakle, ako si ovu doista vidio, reci nam: pod kojim si ih drvetom vidio zajedno?" On odgovori: "Pod jednom trišljom." ⁵⁵Daniel reče: "Zaista, slagao si na svoju glavu. Evo, Anđeo je Božji već dobio od Boga zapovijed da te rasiječe po sredini."

⁵⁶I otpusti ovoga, a dade dovesti drugoga te mu reče: "Sjeme Kanaanovo, a ne Judino, ljepota te zaludila, strast ti srce okrenula! ⁵⁷Ovako ste radili sa kćerima Izraelovim, a one su vam se od straha podavale. Ali se kći Judina ne podloži vašem bezakonju. ⁵⁸Reci mi dakle pod kojim si ih drvetom zatekao zajedno!" On odgovori: "Pod jasikom." ⁵⁹Daniel mu reče: "Pravo si i ti lagao na svoju glavu. Anđeo Božji čeka s mačem u ruci da te rasiječe po sredini te vas obojicu zatre."

⁶⁰Tada sav zbor stade iza glasa vikati i blagoslivljati Boga koji spasava one što se u nj uzdaju. ⁶¹I okrenuše se protiv one dvojice staraca kojima je Daniel iz njihovih usta dokazao lažno svjedočenje. ⁶²I učiniše njima kako u svojoj pakosti oni smisliše bližnjemu: pogubiše ih prema zakonu Mojsijevu. Tako onoga dana bi spašena jedna nedužna krv.

⁶³Hilkija i njegova žena dadoše hvalu Bogu za svoju kćer Suzanu, a tako i Jojakim, muž njezin, i svi njezini rođaci, što se na njoj ne nađe ništa sramotno.

⁶⁴I od onoga dana Daniel postade velik u očima naroda.

DANIEL I BELOVI SVEĆENICI

Daniel se ne klanja Belu

14 Kralj Astijag bi pridružen svojim ocima, a naslijedi ga Kir Perzijanac. ²Daniel življaše kod kralja, koji ga poštivaše više nego bilo kojega od svojih prijatelja. ³A imali su u Babilonu kumira imenom Bela i prinostili mu svaki dan po dvanaest artaba najboljeg brašna,

četdeset ovaca i šest metreta vina. ⁴I kralj ga je štovao i svaki dan išao da mu se klanja. A Daniel se klanjaše svome Bogu. ⁵Stoga mu reče kralj: "Zašto se ti ne klanjaš Belu?" On odgovori: "Jer ne štujem rukotvorenih kumira, nego Boga živoga, koji stvori nebo i zemlju i koji gospodari svakim tijelom!" ⁶Tada će kralj: "Ti dakle misliš da Bel nije živi bog? Zar ne vidiš što sve pojede i popije svaki dan?" ⁷I reče Daniel smiješeći se: "Ne varaj se, kralju; iznutra je od gline, izvana od mjedi; nikada taj još nije ni jeo ni pio."

⁸Kralj, bijesan, dozva Belove svećenike te im reče: "Ako mi ne reknete tko jede ovu hranu, umrijet ćete; no ako dokažete da to Bel jede, umrijet će Daniel što pogrdi Bela." ⁹I reče Daniel kralju: "Neka bude po tvojoj riječi!" A svećenika Belovih bijaše sedamdeset, ne brojeći žene i djecu.

¹⁰Kralj tako uđe s Danielom u hram Belov. ¹¹Svećenici mu Belovi rekoše: "Mi ćemo izići, a ti, o kralju, naredi da se postave jela i donese miješano vino: zatim zaključaj vrata i zapečati ih svojim prstenom; ako ujutro dođeš i ne nađeš da je Bel sve pojeo, neka umremo - mi ili Daniel, naš klevetnik."

¹²Nisu se bojali, jer bijahu načinili pod stolom tajni ulaz kojim bi svaki dan dolazili i trošili jelo.

Daniel otkriva varku

¹³Ali kad oni izađoše i kralj dade postaviti jela Belu, ¹⁴Daniel naredi svojim slugama da donesu pepela i njime pospu sav hram pred očima kraljevim. Tada iziđoše, zaključaše vrata, zapečatiše ih kraljevim prstenom te otiđoše.

¹⁵Svećenici, po običaju, dođoše noću sa ženama i djecom: sve izjedoše i popiše. ¹⁶Kralj sutradan urani, a tako i Daniel. ¹⁷I kralj ga zapita: "Daniele, jesu li pečati nepovrijeđeni?" - "Nepovrijeđeni su, kralju", odgovori Daniel. ¹⁸Čim se otvoriše vrata, kralj pogleda na stol i povika iza glasa: "Velik li si, Bele, i nema nikakve prijekare u tebe!" ¹⁹Daniel se nasmija; zadrža kralja da ne uđe, pa mu reče: "Pogledaj pod, istraži čije su ovo stope!" ²⁰"Vidim stope muškaraca, žena i djece" reče kralj. ²¹I bijesan, dade uhvatiti svećenike, žene i djecu njihovu. Tada mu pokazaše tajna vrata na koja su ulazili i trošili ono što bijaše na stolu. ²²Kralj ih dade pogubiti, a Bela predade Danielu, koji razori njega i njegov hram.

Daniel

DANIEL IZBAVLJA SUZANU
DANIEL I BELOVI SVEĆENICI

Daniel ubija zmiju

²³A bijaše i velik zmaj koga štovahu Babilonci.
²⁴Kralj reče Danielu: "Hoćeš reći da je mjeden? Gle! Živi, jede, pije: nećeš valjda kazati da ovo nije živi bog. Pokloni mu se!" ²⁵Daniel odgovori: "Ja se klanjam Gospodu Bogu svome; on je Bog živi. A ti, kralju, daj mi vlast, i ja ću ubiti ovu zmiju bez mača i bez toljage." ²⁶I reče kralj: "Dajem ti!"
²⁷Tada Daniel uze smole, masti i dlaka, sve to ispeče, načini od toga kuglice te ih baci zčaju u ždrijelo. Zmaj proguta i rasprsnu se. A Daniel reče: "Gledajte čemu se klanjate!"

Daniel u lavskoj jami

²⁸Kad to čuše Babilonci, silno se razbjesnješe i pobuniše se protiv kralja. Rekoše: "Kralj postade Židov: Bela sruši, zmaja ubi, svećenike pokla."
²⁹Navališe dakle kralju i rekoše: "Predaj nam Daniela, inače ćemo ubiti tebe i tvoj dom!" ³⁰I vidje kralj da žestoko navaljuju; prisiljen, preda im Daniela. ³¹Oni ga baciše u lavlju jamu: i ostade ondje šest dana. ³²U jami bijaše sedam lavova kojima davahu svaki dan po dva trupla i dvije ovce: tada im ne dadoše ništa da bi proždri Daniela.

³³A prorok Habakuk bijaše u Judeji: upravo bijaše skuhao kašu i nadrobio kruha u posudu te pošao da odnese žeteocima u polje. ³⁴I Anđeo Gospodnji reče Habakuku: "Odnosi ručak koji imaš u Babilon, Danielu u lavljoj jami!" ³⁵Habakuk odgovori: "Gospodine, Babilon ne vidjeh i za jamu ne znam!" ³⁶Anđeo ga Gospodnji uhvati za vrh glave i noseći za kiku spusti ga u Babilonu povrh jame hitrinom svoga duha. ³⁷I povika Habakuk: "Daniele, Daniele, uzmi ručak što ti ga šalje Bog!" ³⁸A Daniel reče: "Spomenuo si se mene, Bože, i nisi zapustio one koji tebe ljube."
³⁹I ustade Daniel i blagova, a Anđeo Gospodnji odmah vrati Habakuka u njegovu zemlju.

⁴⁰Sedmoga dana dođe kralj da oplače Daniela; priđe jami, pogleda, kad ono: Daniel sjedi. ⁴¹Tada kralj povika iza glasa: "Velik si, Gospode Bože Danielov, i nema drugoga Boga osim tebe!" ⁴²I zapovjedi da Daniela izvade iz jame i da onamo bace one koji su njega htjeli upropastiti: lavovi ih učas požderaše pred njegovim očima.

Otkrivenje

I. PISMA MALOAZIJSKIM CRKVAMA

PROSLOV

1 Otkrivenje Isusa Krista: njemu ga dade Bog da on pokaže slugama svojim ono što se ima dogoditi ubrzo. I on to označi poslavši svog anđela sluzi svomu Ivanu ²koji posvjedoči za riječ Božju i za svjedočanstvo Isusa Krista – za sve što vidje.

³Blago onomu koji čita i onima što slušaju riječi ovog proroštva te čuvaju što je u njem napisano. Jer vrijeme je blizu!

I. PISMA MALOAZIJSKIM CRKVAMA

Pozdrav

⁴Ivan sedmerim crkvama u Aziji. Milost vam i mir od Onoga koji jest i koji bijaše i koji dolazi i od sedam duhova što su pred Prijestoljem njegovim ⁵i od Isusa Krista, Svjedoka vjernoga, Prvorođenca od mrtvih, Vladara nad kraljevima zemaljskim. Njemu koji nas ljubi, koji nas krvlju svojom otkupi od naših grijeha ⁶te nas učini kraljevstvom, svećenicima Bogu i Ocu svojemu: Njemu slava i vlast u vijeke vjekova! Amen!

⁷Gle, dolazi s oblacima i gledat će ga svako oko, svi koji su ga proboli, i naricat će nad njim sva plemena zemaljska. Da! Amen!

⁸Ja sam Alfa i Omega, govori Gospodin Bog – Onaj koji jest i koji bijaše i koji dolazi, Svevladar.

Uvodno viđenje

⁹Ja, Ivan, brat vaš i suzajedničar u nevolji, kraljevstvu i postojanosti, u Isusu: bijah na otoku zvanu Patmos radi riječi Božje i svjedočanstva Isusova. ¹⁰Zanijeh se u duhu u dan Gospodnji i začuh iza sebe jak glas, kao glas trublje. ¹¹Govoraše: »Što vidiš, napiši u knjigu i pošalji sedmerim crkvama: u Efez, Smirnu, Pergam, Tijatiru, Sard, Filadelfiju, Laodiceju.« ¹²Okrenuh se da vidim glas koji govoraše sa mnom. I okrenuvši se, vidjeh sedam zlatnih svijećnjaka, ¹³a posred svijećnjaka netko kao Sin Čovječji, odjeven u dugu haljinu, oko prsiju opasan zlatnim pojasom; ¹⁴glava mu i vlasi bijele poput bijele vune, poput snijega, a oči mu kao plamen

ognjeni; ¹⁵noge mu nalik mjedi ugladenoj, kao u peći užarenoj, a glas mu kao šum voda mnogih; ¹⁶u desnici mu sedam zvijezda, iz usta mu izlazi mač dvosječan, oštar, a lice mu kao kad sunce sjaji u svoj svojoj snazi.

¹⁷Kad ga vidjeh, padoh mu k nogama kao mrtav. A on stavi na me desnicu govoreći: »Ne boj se! Ja sam Prvi i Posljednji, ¹⁸i Živi! Mrtav bijah, a evo živim u vijeke vjekova te imam ključe Smrti i Podzemlja. ¹⁹Napiši dakle što si vidio: ono što jest i što se ima dogoditi poslije. ²⁰Glede tajne onih sedam zvijezda koje vidje u mojoj desnici i sedam zlatnih svijećnjaka: sedam zvijezda anđeli su sedam crkava, sedam svijećnjaka sedam je crkava.«

Crkvi u Efezu: ohladnjela ljubav

2 Anđelu Crkve u Efezu napiši: »Ovo govori Onaj koji drži sedam zvijezda u desnici, Onaj koji stupa posred sedam zlatnih svijećnjaka: ²Znam tvoja djela, tvoj trud i postojanost tvoju i da ne možeš podnijeti opakih. Iskušao si one koji se prave apostolima, a nisu, i otkrio si da su lažljivci. ³Postojan si, podnio si za ime moje i nisi smalaksao. ⁴Ali imam protiv tebe: prvu si ljubav svoju ostavio. ⁵Spomeni se dakle odakle si pao, obrati se i čini prva djela. Inače dolazim k tebi i – uklonit ću tvoj svijećnjak s mjesta njegova ako se ne obratiš. ⁶Ali ovo imaš: mrziš nikolaitška djela koja i ja mrzim.«

⁷»Tko ima uho, nek poslušaj što Duh govori crkvama! Pobjedniku ću dati jesti od stabla života koje je u raju Božjem.«

Crkvi u Smirni: vjernost u progonu

⁸I anđelu Crkve u Smirni napiši: »Ovo govori Prvi i Posljednji, Onaj koji bijaše mrtav i oživje: ⁹Znam tvoju nevolju i siromaštvo – ali ti si bogat! – i pogrde od onih koji se nazivaju Židovima, a nisu, nego su sinagoga Sotonina. ¹⁰Ne boj se onoga što ti je trpjeti! Evo, Sotona će neke od vas baciti u tamnicu da budete iskušani. Bit ćete u nevolji deset dana. Budi vjeran do smrti i dat ću ti vijenac života.«

¹¹»Tko ima uho, nek poslušaj što Duh govori crkvama! Pobjedniku neće nauditi druga smrt.«

Otkrivenje

Otkrivenje je pisano oko god. 90-95. po Kr. Neki misle da je napisano ranije. Pisac se predstavlja pod imenom Ivan, ali su i stil i jezik toliko različiti od onih u Ivanovom Evanđelju, pa su mnogi voljni zaključiti da je riječ o nekom drugom Ivanu. Ali je, s druge strane, samo Ivan apostol bio toliko poznat te se jedino on mogao predstaviti jednostavno imenom »Ivan«. Osim toga, predaja nam kaže da je Ivan evanđelist napustio Palestinu i da se nastanio u Efezu, glavnom gradu rimske provincije Azije gdje se nalazilo sedam Crkava što ih spominje Otkrivenje u drzgom i trećem poglavlju. Jedna od tih Crkava je Efez, kamo je bila upućena jedna od poslanica.

Knjiga je pisana za vrijeme progona. Ivan, prognan na Patmos, bio je vjerojatno osuđen na težak prisilan rad u kamenolomu. Neki su kršćani bili ubijeni, a drugi zatvoreni zbog vjere. Ali ono najteže ima tek doći a to će se dogoditi kad se počne nametati obavezan kult u čast rimskom caru.

Prvi su kršćani živjeli u nestrpljivom iščekivanju Kristova povratka. Već je prošlo 60 godina iščekivanja, a njega još nema. Sasvim je razumljivo da su neki počeli zdvajati. Stoga poslanice upućene Crkvama kao i cijela knjiga nastoje takve ohrabriti i potaći da ustraju. Bog ostaje vrhovni gospodar pa makar to sada izgledalo drukčije. Krist, a ne car, gospodar je povijesti; on ima u ruci ključeve sudbine te će doći suditi. Slavna i veličanstvena budućnost stoji pred vjernim vjernikom, a osobito pred onima koji polažu život za Krista. Ovaj svijet i sve što se događa u njemu u ruci su Božjoj; Bog ljubi svoj narod i ne zaboravlja ga.

Ivan želi svojom porukom ne samo ohrabriti nego i poučiti. Živi simboli, vrlo jasni prvim čitateljima njegove okružnice upućene Crkvama, nisu mnogo govorili vlastima (uvijek spremnim da optuže kršćane za zavjeru). Još je važnije što su ti simboli ostali uvijek jednako živi i svježiji kršćanima svih vremena. Kršćani su, naime, sve do danas pod stalnim pritiskom udruženih protivničkih snaga, pa je Kristova pobjeda istodobno pobjeda njegova naroda. Knjiga stoga, zadržava uvijek svoje životno značenje pa i za naše dane

52. tjedan, 262. dan čitanja, petak, 1. prosinca 2017.

Dn 1,1-3,23 Otk 2,12-3,22

kada se tehnologija ili vlast često drsko stavljaju na mjesto samoga Boga.

U naše materijalističko doba tupi smo za shvaćanje smisla ove knjige. S jedne strane, umjesto da vidimo u njoj slikovito izraženu poruku, mi je čitamo kao kroniku događaja. S druge strane, ne videći u njoj nešto zbiljskoga, svodimo je na maštarije i misticizam. Međutim, za razumijevanje Otkrivenja potrebno je pristupiti knjizi kao djelu nabijenom vizijama i slikama, a istodobno dobro ukorijenjenom u povijesti, kojom gospodari Krist. Danas su nam, možda više nego ikada, potrebne vječne i nadvremenske stvarnosti, kao i vizije što nam ih ova knjiga otvara.

Oni koji se prvi susreću s ovom knjigom, trebaju imati u vidu ova tumačenjska načela:

- Prva stvar koju treba učiniti kada se čita neki biblijski odlomak jest: utvrditi smisao koji je taj tekst imao za prve čitatelje; čitati ga u kontekstu ondašnje povijesti.
- Otkrivenje pripada jednom posebnom književnom rodu apokaliptičkoj književnosti; taj je rod bogat poezijom, vizijama i simbolima. Uzimati slike doslovno, smatrati knjigu logičkim

traktatom ili pak kronikom događaja, znači ne razumjeti njezin duh.

- Otkrivenje je ukorijenjeno u Stari zavjet, pa nam on pruža ključ za razumijevanje smisla pojedinih simbola.
- Nejasni tekstovi moraju biti tumačeni u svjetlu onih jasnih, ako ne obrnuto.
- Riječ je o knjizi vizija ili viđenja. Činjenica da se Ivan ne brine da poreda u harmoniju ili sklad sve pojedinosti, govori o tom da je za njega važan bitni smisao pojedine vizije. Vizije moramo gledati kao usporedbe (parabole), tj. u prvom redu uočiti cjelovitu sliku ili okvir i pokušati uočiti bitnu poruku.
- Ivanove vizije ili viđenja ne moramo nužno uzimati kao niz slijednih događaja. Istočnjaci se, za razliku od nas, ne brinu mnogo o kronologiji.

Hošea

I. HOŠEINA ŽENIDBA I NJEZINO SIMBOLIČKO ZNAČENJE

Natpis

1 Riječ Jahvina koja dođe Hošei, sinu Beerijevu, u dane Uzije, Jotama, Ahaza i Ezekije, kraljeva judejskih, u dane Jeroboama, sina Joaševa, kralja izraelskog.

I. HOŠEINA ŽENIDBA I NJEZINO SIMBOLIČKO ZNAČENJE

Hošea se ženi i dobiva djecu

²Početak riječi Jahvinih Hošei. Jahve reče Hošei: "Idi, oženi se bludnicom i izrodi djecu bludničku, jer se zemlja bludu odala, odmetnuvši se od Jahve!"

³I on ode, uze Gomeru, kćer Diblajimovu, koja zače i rodi mu sina.

⁴Jahve mu reče: "Nadjeni mu ime Jizreel, jer još samo malo i kaznit ću pokolje jizreelske na domu Jehuovu i dokončat ću kraljevstvo doma Izraelova. ⁵I u taj dan slomit ću luk Izraelov u Dolini jizreelskoj."

⁶I ona opet zače i rodi kćer. I reče mu Jahve: "Nadjeni joj ime Nemila, jer mi odsad neće biti mila kuća Izraelova, od nje ću se povući; ⁷a omiljet će mi kuća Judina, spasit ću je Jahvom, Bogom njihovim, a neću je spasiti lukom, mačem ni kopljem, ni konjima ni konjanicima."

⁸Kad odoji Nemilu, zače opet i rodi sina. ⁹I reče Jahve: "Nadjeni mu ime Ne-narod-moj, jer više niste narod moj i ja vama nisam više Onaj koji jest."

Budućnost Izraela

2 "A djece Izraelove bit će brojem k'o pijeska u moru što se izmjerit' ne može ni izbrojit'. Umjesto da im govore: 'Vi niste moj narod,' zvat će ih: 'Sinovi Boga živoga.'

²Ujedinit će se sinovi Judini i sinovi Izraelovi, postaviti će sebi jednoga glavara i otići će iz zemlje; jer velik će biti dan jizreelski.

³Recite braći svojoj: 'Narode moj,' sestrama svojim: 'Mila.'

Jahve i njegova nevjerna žena

⁴Podignite tužbu, podignite, protiv majke svoje, jer ona mi nije više žena, a ja joj muž više nisam. Nek' odbaci od sebe bludničenja i preljube između svojih dojki,

⁵da je golu ne svučem te učinim da bude k'o na dan rođenja; da je ne obratim u pustinju, da je u zemlju suhu ne obratim i žeđu ne umorim.

⁶Ja joj djece neću milovati, jer djeca su to bludnička.

⁷Da, bludu se odala mati njihova, sramotila se ona koja ih zače. Da, rekla je: 'Trčat ću za svojim milosnicima, za njima koji mi daju kruh moj i vodu, vunu moju i lan, ulje i piće moje.'

⁸Stoga ću put joj trnjem zagradi, zidom opkoliti, da ne nađe više svojih staza.

⁹I trčat će za milosnicima, ali ih stići neće, tražit će ih, al' ih neće pronaći.

Tada će reći: 'Idem se vratiti prvome mužu, jer sretnija bijah prije nego sada.'

¹⁰I ona nije razumjela da joj ja davah i žito i mošt i ulje, da je ja obasipah srebrom i zlatom od kojega načiniše baale.

¹¹Stoga ću uzeti natrag svoje žito u svoje vrijeme i svoj mošt u pravi čas; oduzet ću svoju vunu i svoj lan kojima je imala pokriti golotinju svoju;

¹²sad ću joj otkriti sramotu na oči njenih milosnika, i nitko je iz moje neće izbaviti ruke.

¹³Učinit ću kraj svim njenim veseljima, svetkovinama, mlađacima, subotama i svim blagdanima njezinim.

¹⁴Opustošit ću joj čokote i smokve za koje je govorila: 'To je plaća što mi je dadoše moji milosnici.' Obratit ću ih u šikarje, i životinje će ih poljske obrstiti.

¹⁵Kaznit ću je za dane Baalove kojima je kad palila, kitila se grivnom i kolajnom i trčala za svojim milosnicima; a mene je zaboravljala - riječ je Jahvina.

Hošea

I. HOŠEINA ŽENIDBA I NJEZINO SIMBOLIČKO ZNAČENJE

II. ZLOČINI IZRAELOVI I KAZNA

¹⁶Stoga ću je, evo, primamiti,
odvesti je u pustinju i njenu progovorit' srcu.

¹⁷I vratit' ću joj ondje njene vinograde,
i od Doline ću akorske učiniti vrata nade.
Ondje će mi odgovarat' ona kao u
dane svoje mladosti,
kao u vrijeme kada je izišla iz Egipta.

¹⁸U onaj dan - riječ je Jahvina -
ti ćeš me zvati: 'Mužu moj',
a nećeš me više zvati: 'Moj Baale.'

¹⁹Uklonit' ću joj iz usta imena baalska
i neće im više ime spominjati.

²⁰U onaj dan, učinit' ću za njih savez
sa životinjama u polju,
sa pticama nebeskim i gmazovima zemskim;
luk, mač i boj istrijebit' ću iz zemlje
da mirno u njoj počiva.

²¹Zaručit' ću te sebi dovijeka;
zaručit' ću te u pravdi i u pravu,
u nježnosti i u ljubavi;

²²zaručit' ću te sebi u vjernosti
i ti ćeš spoznati Jahvu.

²³U onaj dan - riječ je Jahvina -
odazvat' ću se nebesima,
a ona će se zemlji odazvati;

²⁴zemlja će se odazvati žitu, moštu i ulju,
a oni će se odazvati Jizreelu.

²⁵I posijati ću ga u zemlji,
zamilovat' ću Nemilu,
Ne-narodu mom reći ću: 'Ti si narod moj!'
a on će reći: 'Bože moj!'

Hošea prihvaća nevjernicu i stavlja je na kušnju

3 Potom mi Jahve reče: "Idi opet, ljubi ženu
koja drugog ljubi i čini preljub, kao što
Jahve ljubi djecu Izraelovu dok se oni k drugim
bogovima okreću i žude za kolačima od grožđa."

²Ja je tad kupih za petnaest srebnika, za homer i
letek ječma, ³i rekoh joj: "Za mnogo dana ostat
ćeš mi povučena, nećeš se odavati bludu ni
podavati nikojem čovjeku, a ni ja neću k tebi
prilaziti."

⁴Jer mnogo će dana sinovi Izraelovi ostati bez
kralja i bez kneza, bez žrtve i bez stupa, bez
oplečka i bez kumira. ⁵Poslije toga, sinovi će se
Izraelovi vratiti; tražit' će Jahvu, Boga svoga, i
Davida, svoga kralja; sa strahom će pristupiti k
Jahvi i k njegovim dobrima, na kraju dana.

II. ZLOČINI IZRAELOVI I KAZNA

Opća iskvarenost

4 Čujte riječ Jahvinu, sinovi Izraelovi,
jer Jahve se parbi sa stanovnicima zemlje.

²Nema više vjernosti, nema ljubavi,
nema znanja Božjega u zemlji,
već proklinjanje i laž, ubijanje i krađa,
preljub i nasilje,
jedna krv drugu stiže.

³Stoga tuguje zemlja i ginu svi stanovnici
s poljskim zvijerima i pticama nebeskim
te ugibaju i ribe u moru.

Protiv svećenika

⁴Ipak neka se nitko ne parbi, neka nitko ne kori!
Ali s tobom se moram parbiti, svećeniče.

⁵Danju ti posrćeš,
a noću s tobom posrće i prorok;
pogubit' ću mater tvoju.

⁶Moj narod gine: nema znanja;
jer si ti znanje odbacio,
i ja odbacujem tebe iz svećenstva svoga;
jer si Zakon svoga Boga zaboravio,
i ja ću tvoje zaboraviti sinove.

⁷Što ih je više bivalo, više su protiv
mene grijeshili,
Slavu su svoju Sramotom zamijenili.

⁸Grijesima mog naroda oni se hrane,
duša im hlepi za bezakonjem njegovim.

⁹I sa svećenikom bit' će k'o i s narodom;
kaznit' ću ga za njegove putove
i naplatit' ću mu za njegova djela.

¹⁰Jest će, ali se nasititi neće;
bludničit' će, ali se neće množiti,
jer oni su prestali štovati Jahvu -

¹¹blud, mošt i vino zarobiše im srce.

Idolopoklonstvo i razvrat

¹²Narod moj savjet traži od drva,
palica mu njegova daje odgovore:
jer duh razvratni njih zavodi
te se od Boga svoga bludu odaju.

¹³Oni žrtvuju na gorskim vrhuncima
i na bregovima pale kad,
pod hrastom, jablanom i dubom;
jer je tako lagodno pod njihovom sjenom.
I zato, odaju li se vaše kćeri bludu,

Hošea

II. ZLOČINI IZRAELOVI I KAZNA

čine li preljub vaše nevjeste,
¹⁴neću vam kazniti kćeri što bludniče
niti nevjeste vaše što preljub čine;
jer oni sami idu nasamo s bludnicama
i žrtvuju s milosnicama hramskim.
Tako, bez razuma narod u propast srlja!

Opomena Judi

¹⁵Ako li se ti bludu odaješ, Izraele,
neka bar Juda ne griješi!
I ne idite u Gilgal,
ne penjite se u Bet Aven,
ne kunite se "živoga mi Jahve."

Izrael, tvrdoglava junica

¹⁶Jer poput junice tvrdoglave
Izrael tvrdoglav postade,
pa kako da ga Jahve sad pase
k'o janje na prostranoj livadi?
¹⁷Efrajim se udružio s kumirima:
pusti ga!
¹⁸A kad završe pijanku,
bluda se prihvaćaju,
Sramotu vole više nego Slavu svoju.
¹⁹Vihor će ih svojim krilima stegnuti
i njihovi će ih osramotiti' žrtvenici.

Svećenici, mogućnici i kralj vode narod u propast

5 Poslušajte ovo, svećenici,
pazi, dome Izraelov,
dome kraljev, de poslušni,
jer vaš je sud!
Vi ste bili zamka u Mispi
i mreža napeta na Taboru.
²Jamu su duboko iskopali prestupnici,
ali ću ih sve kazniti.
³Poznajem ja Efrajima,
Izrael mi nije sakriven:
da, Efrajime, bludu si se odao,
okaljao si se, Izraele.
⁴Ne daju im djela njihova
da se Bogu svome vrate,
jer je duh bluda među njima;
oni Jahve ne poznaju.
⁵Ponos Izraelov svjedoči protiv njega;
svojom krivnjom posmu Efrajim,
posmut će i Juda s njim.

⁶Ići će s ovcama i govedima
Jahvu tražiti ali ga naći neće -
povukao se od njih!
⁷Jahvu su iznevjerili: rodili su kopilad;
vjetar će žarki proždrijeti polja njihova.

Bratoubilački rat

⁸Zasvirajte u rog u Gibeji,
u trublju u Rami,
uzbunite Bet Aven:
za petama su ti, Benjamine!
⁹Opustošit će Efrajima u dan kazne:
među plemenima Izraelovim objavljujem
ono što je sasvim pouzdano.
¹⁰Knezovi judejski postadoše
poput onih što razmiču međe;
na njih ću k'o vodu gnjev svoj izliti.
¹¹Efrajim je tlačitelj, on pravdu gazi
jer mu se svidjelo ići za ništavilom.
¹²A ja ću biti poput moljca Efrajimu,
kao gnjilež kući Judinoj.

Ispraznost saveza sa strancima

¹³Tad je Efrajim svoju bolest vidio,
a Juda ranu svoju;
i pođe Efrajim u Asiriju,
obrati se Juda velikome kralju;
al' on vas neće iscijeliti
niti vam ranu vašu zaliječiti.
¹⁴Jer k'o lav ću biti Efrajimu,
kao lavić domu Judinu;
ja, ja ću razderati i otići,
odnijet ću i nitko neće spasiti.

Jahve napušta svoj narod

¹⁵Poći ću, vratit ću se na svoje mjesto,
dok krivnju ne priznaju
i lice moje ne potraže;
kad u nevolji budu, iskat će me.

Privremeni povratak Jahvi

6 "Hajde, vratimo se Jahvi!
On je razderao, on će nas iscijeliti:
on je udario, on će nam poviti rane;
²poslije dva dana oživit će nas,
trećeg će nas dana podignuti
i mi ćemo živjeti pred njim.
³Težimo da upoznamo Jahvu:
k'o zora pouzdan mu dolazak.

Hošea

II. ZLOČINI IZRAELOVI I KAZNA

On će nam doći poput dažda jesenskog,
poput kiše proljetne što natapa zemlju."

⁴Što za tebe mogu učiniti, Efrajime?

Što za tebe mogu učiniti, Judo?
K'o oblak jutarnji ljubav je vaša,
k'o rana rosa koje nestaje.

⁵Zato sam ih preko proroka sjekao
i ubijao riječima usta svojih;
al' sud će tvoj izaći k'o svjetlost.

⁶Jer ljubav mi je mila, ne žrtve,
poznavanje Boga, ne paljenice.

Izraelova prošla i sadašnja zlodjela

⁷Al' oni su kod Adama prekršili Savez
i ondje mene iznevjerili.

⁸Gilead je grad zlikovački,
pun krvavih tragova.

⁹Družba je svećenička
kao zasjeda razbojnička:
ubijaju na šekemskom putu;
odista, sramotu počinjaju!

¹⁰Strahotu vidjeh u domu Izraelovu;
Efrajim se ondje bludu odaje
i skvrni se Izrael.

¹¹I tebi sam, Judo, žetvu odredio
kad okrenem udes naroda svoga.

7 Kad hoću Izraela liječiti,
otkriva se bezakonje Efrajimovo
i zloća Samarije;
prijegarom se bave oni:
tať u kuću provaljuje,
a vani napadaju razbojnici.

²I u srcu svome oni ne kažu
da ja pamtim svu zlopakost njihovu!
Ali djela su ih njihova sad opkolila,
pred licem mojim ona stoje.

Zavjera

³Svojom zloćom razveseljuju kralja,
a knezove podlošću svojom.

⁴Svi su oni preljubnici,
kao peć su ražarena
koju pekar više ne potpaljuje
kad zamijesi tijesto pa dok ne ukisne.

⁵U dan kralja našega knezovi
obolješe od žestine vina,
a on ruku pruža pijanima.

⁶U zavjeri srce im se žari poput peći;

svu noć njihova jarost drijema,
ujutru se razgara k'o plam ognjeni;

⁷poput peći svi se raspalili
te proždiru svoje suce.
Padoše svi njihovi kraljevi,
a nijedan od njih zazvao me nije.

Izrael se upropaštava pozivajući strance

⁸Efrajim se miješa s narodima,
Efrajim je pogača što je ne prevrnuše.

⁹Tuđinci proždiru snagu njegovu,
a on toga i ne zna!
Sjedine mu pobijeliše glavu,
a on toga i ne zna!

¹⁰Naprasitost Izraelova
protiv njih samih svjedoči;
i oni se ne vraćaju Jahvi, Bogu svome,
i uza sve to oni ga ne traže!

¹¹Efrajim je kao golubica plaha i bez razuma;
oni pozivaju Egipat, idu u Asiriju.

¹²Kamo god otišli, na njih ću razapeti
svoju mrežu,
oborit ću ih kao ptice nebeske,
za njihovu ih kazniti zloću.

Nezahvalnost i kazna Izraela

¹³Teško njima jer od mene odbjekoše!
Propast na njih jer se pobuniše protiv mene!
Otkupit' ih hoću, a oni protiv mene lažu.

¹⁴Oni me ne prizivlju iz srca
kada kukaju na svojim ležajima;
razdiru svoje lice zbog žita i mošta,
ali protiv mene se bune.

¹⁵Dok sam im ja mišicu krijepio,
oni su zlosti smišljali protiv mene!

¹⁶Okreću se prema ništavostima,
oni su poput varljiva luka.
Poradi razbješnjela jezika
knezovi će im od mača pasti,
bit će im to na ruglo u zemlji egipatskoj!

Otkrivenje

I. PISMA MALOAZIJSKIM CRKVAMA

Crkvi u Pergamu: jasno opredjeljenje

¹²I anđelu Crkve u Pergamu napiši: »Ovo govori Onaj u koga je mač dvosjek, oštar: ¹³Znam gdje prebivaš – ondje gdje je Sotonino prijestolje – a čvrsto se držiš moga imena te nisi zanijekao moje vjere ni u one dane kad je Antipa, moj svjedok, vjerni moj, ubijen kod vas – gdje Sotona prebiva. ¹⁴Ali imam nešto malo protiv tebe: imaš ondje nekih što drže nauk Bileama što pouči Balaka da stupicu stavi sinovima Izraelovim te blaguju od mesa žrtvovana idolima i bludu se podadu. ¹⁵Tako i ti imaš takvih koji drže nauk nikolaitski. ¹⁶Obrati se dakle! Inače dolazim ubrzo k tebi da ratujem s njima mačem usta svojih.«

¹⁷»Tko ima uho, nek poslušaj što Duh govori crkvama! Pobjedniku ću dati mane sakrivene i bijel ću mu kamen dati, a na kamenu napisano ime novo koje nitko ne zna doli onaj koji ga prima.«

Crkvi u Tijatiri: kriva snošljivost

¹⁸I anđelu Crkve u Tijatiri napiši: »Ovo govori Sin Božji, Onaj u koga su oči kao plamen ognjeni, a noge mu nalik na mjed ugladenu: ¹⁹Znam tvoja djela: tvoju ljubav, i vjeru, i služenje, i postojanost – i tvoja posljednja djela obilatija od prvašnjih. ²⁰Ali imam protiv tebe: puštaš ženu Jezabelu, koja se pravi proročicom, da uči i zavodi moje slugu te se bludu podaju i blaguju od mesa žrtvovana idolima. ²¹Dadoh joj vremena za obraćenje, ali ona neće da se obrati od bludnosti svoje. ²²Evo, bacam je na postelju, a bludne drugare njene u veliku nevolju ako se ne odvrte od njezinih djela; ²³i djecu ću joj smrću pobiti. I znat će sve crkve: Ja sam Onaj koji istražuje bubrege i srca – i dat ću vam svakomu po djelima. ²⁴Vama pak velim – vama drugim u Tijatiri koji ne drže ovog nauka te ne upoznaše takozvanih dubina sotonskih: Ne stavljam na vas drugoga bremena ²⁵nego – što imate, čvrsto držite dok ne dođem.«

²⁶»Pobjedniku, onomu što do kraja bude vršio moja djela, dat ću vlast nad narodima ²⁷i vladat će njima palicom gvozdenu, kao posude glineno satirati ih - ²⁸kao što i ja to primih od Oca svoga. I dat ću mu zvijezdu

Danicu. ²⁹Tko ima uho, nek poslušaj što Duh govori crkvama!«

Crkvi u Sardu: prividno kršćanstvo

3 I anđelu Crkve u Sardu napiši: »Ovo govori Onaj koji ima sedam duhova Božjih i sedam zvijezda: Znam tvoja djela: imaš ime da živiš, a mrtav si. ²Budan budi i utvrdi ostatak koji tek što ne umre. Doista, ne nađoh da su ti djela pred Bogom mojim savršena. ³Spomeni se dakle: kako si primio Riječ i poslušao, tako je i čuvaj – i obrati se. Ne budeš li dakle budan, doći ću kao tat, a nećeš znati u koji ću čas doći na te. ⁴Ali imaš u Sardu nekolicinu imena što ne okaljaše svojih haljina; oni će hoditi sa mnom u bjelini jer su dostojni.«

⁵»Tako će pobjednik biti odjeven u bijele haljine i neću izbrisati imena njegova iz knjige života i priznat ću ime njegovo pred Ocem svojim i anđelima njegovim.«

⁶»Tko ima uho, nek poslušaj što Duh govori crkvama!«

Crkvi u Filadelfiji: hrabra izdržljivost

⁷I anđelu Crkve u Filadelfiji napiši: »Ovo govori Sveti, Istiniti, Onaj koji ima ključ Davidov i kad otvori, nitko neće zatvoriti; kad zatvori, nitko neće otvoriti: ⁸Znam tvoja djela. Evo, otvorio sam pred tobom vrata kojih nitko zatvoriti ne može. Doista, malena je tvoja snaga, a očuvao si moju riječ i nisi zatajio mog imena. ⁹Evo, dovest ću neke iz sinagoge Sotonine – koji sebe zovu Židovi, a nisu, nego lažu – evo, prisilit ću ih da dođu da ti se do nogu poklone te upoznaju da te ja ljubim. ¹⁰Budući da si očuvao moju riječ o postojanosti, i ja ću očuvati tebe od časa kušnje koji ima doći na sav svijet da se iskušaju svi pozemljari. ¹¹Dolazim ubrzo. Čvrsto drži što imaš da ti nitko ne ugrabi vijenca.«

¹²»Pobjednika ću postaviti stúpom u hramu Boga moga i odande on više neće izići i napisat ću na njemu ime Boga svoga i ime grada Boga svoga, novog Jeruzalema koji siđe s neba od Boga mojega, i ime moje novo.«

¹³»Tko ima uho, nek poslušaj što Duh govori crkvama!«

Otkrivenje

I. PISMA MALOAZIJSKIM CRKVAMA

Crkvi u Laodiceji: posvjetovnjačenje i mlakost

¹⁴I anđelu Crkve u Laodiceji napiši: »Ovo govori Amen, Svjedok vjerni i istiniti, Početak Božjeg stvorenja: ¹⁵Znam tvoja djela: nisi ni studen ni vruć. O da si studen ili vruć! ¹⁶Ali jer si mlak, ni vruć ni studen, povratit ću te iz usta. ¹⁷Govoriš: 'Bogat sam, obogatih se, ništa mi ne treba!' A ne znaš da si nevolja i bijeda, i ubog, i slijep, i gol. ¹⁸Savjetujem ti: kúpi od mene zlata u vatri žežena da se obogatiš i bijele haljine da se odjeneš da se ne vidi tvoja sramotna golotinja; i pomasti da oči pomažeš i vidiš. ¹⁹Ja korim i odgajam one koje ljubim. Revan budi i obrati se! ²⁰Evo, na vratima stojim i kucam; poslušaj li tko glas moj i otvori mi vrata, unići ću k njemu i večerati s njim i on sa mnom.«

²¹»Pobjednika ću posjesti sa sobom na prijestolje svoje, kao što i ja, pobijedivši, sjedoh s Ocem svojim na prijestolje njegovo.«

²²»Tko ima uho, nek poslušaj što Duh govori crkvama!«